

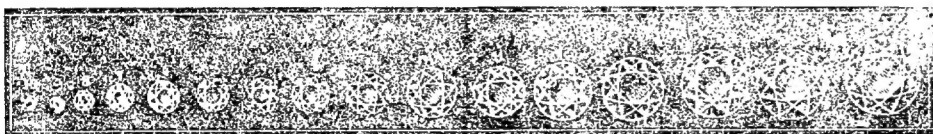
30287 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9. } చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ జూలై నెల 28-వ తేది శుక్రవారము } No. 101
నంబరుము ౯ } దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ చవతి ౪. } సంచిక ౧౦౧

బహుదూరము
వైద్యవిద్య
ఆయుర్వేద శాస్త్రములను మూర్ఖుడౌ
అన్ని భాషలలో దొంగిలించు.
రాజవైద్య సారామణి శ్రీవత్స.
(8198) 27, చివరవాడకోడు మదరాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"
శ్రీకృష్ణ గల్లె గజము పొడుగు ౪.౦౦. పొడవైనది
1-కి రూ. 4-8-0.
దేశము కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీలును పో
తులయునాను అర్హులతో ఒకరూపాయి అద్దాము
పంపింతును. బి. మొకశ్రేష్ఠులు అండ్ కో
కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ లాం.
చెన్నపురి. (గోపాలిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెసు: "ఇండస్ట్రీ" చెన్నపురి

పుష్ప రాగ కమలములు (314)

ప్రతిరాయకిని సీమకమలములు మారి యుండునట్లు 64 పట్టెలు తీర్చి గ్యారంటీగా పంపబడును.
సరకు తృప్తిలేనిచో పార్శ్వమునుపుచ్చుకొనిన 3 దినములలోపల తిరిగి పంపిన పైకము పంపివేయబడును.
పి. గోపాలసామి శెట్టి, 783 ధర్మరాజు గుడివీధి, పోస్టు సెంటుతామన్ మాంటు,

డిప్లోమా పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు
ప్రధాన డాక్టరును, నిఖిలభారతి ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థికిట్ల శీలురుగాను నుండు
ఆయుర్వేదభూషణం పండిత యం.దొరైస్వామి ఆయ్యంగార్,
A. K. A. C. వారి (3497)

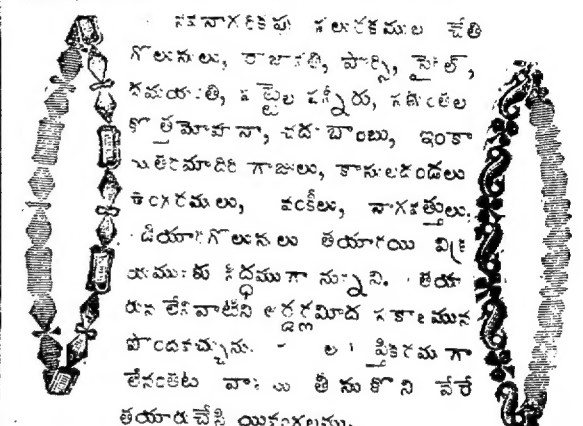
ఆయుష్వరసాయనమ్ బలవర్ధకమగు
దివ్యాషధము

ఆయుష్వము, రక్తకోశకము, ఓజస్వము, హృదయము, బల్యము, కృష్ణము, మేధ్యము, ప్రసవము, ఉద్దీపనము మొద
లైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "ఆయుష్వ రసాయనమునకు" కలదు. సమక పొందుకొను, చలిజ్వరము మొదలైన
వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాదము, హృదయరోగములు, తయరోగము, ధాతునష్టము, ఉష్మా
దము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తిమగును. శ్రీలు గగ్గము ధరించియుండునపుడు
ఆయుష్వ రసాయనము కొంతకాలము క్రిమముగ సేవించిన తల్లికిని గర్భిణునకును చాలబలము కలుగును. ధాతుపుష్టిని
కలిగించును. బలహీనమైన బాలురకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యోగ్యముగ మైవది. ఆయుర్వేదము, చర్మ
రోగములను హరించును. సెగవ్యాధులకు ఇదే వుత్తమ ఔషధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. సీ॥ 1-కి 3-0-0
ఆర్యఔషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

బొగ్గుపులుసు వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధములయిన ఏరేలేడ్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది.
చెన్నపురి గవర్నమెంటు కెమికల్ ఎక్సామినర్ వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము
పొందబడినది. **సోడావాటర్ మిషనులు**
ప్యారి అండు కంపెనివారిక సబ్ కంట్రాక్టరులు లేరు గాన వలయువారు క్రింద కనపరచిన
విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్నయెడల ఆర్డరు సప్లయచేయబడును.
ప్యారి అండ్ కంపెని, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,
ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండ్ షుగర్ ఫాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నెల్లికుప్పం.
(దక్షిణ ఆంధ్రా జిల్లా)

**మొదటిరకం సవరం బంగారుచే
తయారు కాబడిన**

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అండు కంపెని, నగలవర్తకులు,
649 వైశాఖవాడకోడు, మదరాసు.

గృహనిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, పైదరాబాదు, గో
దావరి, విశాఖపట్టణము, గంజామూ జిల్లాల
వారికి, హెచ్చరిక.
మా స్వయం ప్రదర్శనమీద రంగునునుంచి. శ్రేష్ఠ కలక
తెప్పించుటచే నపుకగా ప్రత్యక్షమైన, శ్రేష్ఠమనము
కమ్ములు, మాలములు, రఫనతుడ్లు చిల్లరగానున్న
రక్తమీద బొటం కిరణులను నికాయించు చున్నాము.
చెన్న పట్టణం పట్టణం మా శిల్ప తత్వము, రయలు
చాక్లెట్ మూడూ తత్వము నుండును, కాకలిస్సి వారు,
ఇట్లు వ్రాయవలెను
ఆ. సుబ్బారాయుడు కంపెనివారికి,
శ్రేష్ఠ కలకర్తలు, కాకినాడ.

దిలేఖన్ లేహ్యము.

మా వైద్యశాలయందు మేమామ చే జనించిన వ్యాధులకు
సీ ఔషధము 262 మూలకలతో తయారుకాబడినది.
మేమా మనగా దేహ మంతటయు మత్సలు, నోవ్వులు,
తిమ్మిర్లు, అరికాలు అరిచేతులు, దుండలు, బలహీనము, అజీర్ణ,
గుండెదడ, భారము, దగ్గు, ఎగతావు, కీళ్ళనోవ్వులు, కఠిన
మంతయు లాగుట, శారీరకంశము, శుక్రవృద్ధి, పొండిచి
శారీరము తెల్లబడుట, జీర్ణించిన సెగ, సవాయి మొదలయిన
వ్యాధులుగా శరీరమం దుండు ఏ జబ్బునైనను పూటకు పావు
తులము లగాయకు ఆరతులము మోతాదున నలుబది దినములు
సేవించిన రోగము నిర్మూలములయి పలుచబడి తీగినతె వెలికిజారి
యింద్రియమును గట్టిపరచి, రోగికి యింద్రియపుష్టి గలిగి పరి
శుభమైన రక్తమును కలిగించుటయే గాక త్వక్కునకు కళలు
గలుగజేయును. ఏ విధమైన మేహరణమైనను సునాయాసుగా
గ్యారంటీతో యీ లేహ్యము సేవించినవారలకు పై చికిత్స
లేకయే నివారణ మగును. 40 తులము శేష 1-కి రు 6-0-0.
గారంటీ బాండు ఇచ్చాపథ్యము.
గుణమియనిచో సొమ్ము వాపసు చేయబడును.
ఆయుర్వేద యునానీ వైద్యశాల, కాకినాడ.

కూరాడ వీరభద్రాచార్యులు,
ఆయుర్వేద యానాని డాక్టరు.

పి.సి. ఏ. ఆంధ్ర కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

కూరాడ వీరభద్రాచార్యులు,
ఆయుర్వేద యానాని డాక్టరు.

గాంధీ మహాత్ముడు

మహాత్ముడు - వారి సందేశము

(టి. యల్. వాస్వానీగారు)

మహాత్ముని సంబంధించిన కథలను చదివిన పాఠకులకు గుర్తొచ్చినట్లు ప్రఖ్యాతి టి. యల్. వాస్వానీ గారి టెలు చెప్పిరి:-

మహాత్ముడు కారాగృహమునందున్నాడని విచారించు వారు తలచుచున్నారు. వారికి స్వాతంత్ర్య మొసగు విధానమే దీనిని మిరాలలోచించుచున్నాడు. మిగతా స్వతంత్రులు కంటిని మూసికొని ప్రత్యక్షమైన మిథ్యను చూడరు. కాని మహాత్ముడు ప్రత్యక్షమైన నిజమును చూడగలిగినాడు. అతడు సంతోషముల క్రమము ప్రాచీనావధాని భిలాభము మహాసభయందు కనబడినందుననే కాక కారాగృహమునకు పోయిన వాడు స్వాతంత్ర్యమును చూచుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు చెప్పియుండెను. తనకు సంతోషము కలుగుచున్నది. విరాగియగుటచే కారాగృహమునందున్నాడు. భౌతిక సుఖములకును ఉత్సాహమునకు స్వాతంత్ర్యమును భవించుచున్నాడు. మహాత్ముడు ప్రారంభించిన మహాసభయందనే నెట్లు నిర్వహించుచున్నాడు. బాల్ గ్రామినించుచున్నాడు. త్యాగము ప్రధానము. అతడును తనకు మేము కొందరు విద్యార్థులు నన్ను ప్రశ్నించగ నేను వారికి ప్రత్యక్షమిచ్చితిని. "మీరు రెండు విషయములు మాత్రమే మనసునందుకొనవలెను. మనము దాస్యంధములయందు చిక్కుకొనియున్నామనుట మొదటిది. త్యాగములను నిబంధములు వీటి పోవుననుట రెండవది.

గాంధీమహాత్ముని జీవితము మహాత్యాగముతో కూడియున్నది. వివిధ సంఘటనలవారికి వీరవైభవ క్రితములకుడిచియే కారణము. గాంధీమహాత్ముడు జైలునందు ఒక జైలుముఖము ఉత్సాహముతో నాకు చెప్పెను. క్రైస్తవత మహానాయకులలో మహాత్ముడొకడని ఎల్లరు సంగీకరించు కలయును. ఒక ఆమెరికావాస్తవ్యుడు చెప్పెను. మహాత్ముడు ప్రపంచమున ఈ ప్రాంతాల మహాత్మునియై భావించుచున్నాడు. గాంధీ గారు మహాత్ముడని పొందుతున్నాడు. ఇట్లు ఎల్లరిచే గౌరవింపబడుటకు కారణమేమి? మహాత్ముని హృదయముల మనందు అన్ని మతభక్తులు విరాజిల్లుచున్నవి.

మహాత్ముని సందేశము మూడుమాటలలో చెప్పవచ్చును. వికమత్యముతో అన్ని సంఘములు మెలగుచుండవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. భారతదేశ దుర్భరము యీ భేదములే కారణములు. విభేదసంఘములకు మైత్రి కుదరనియెడల మహాత్ముని మహా శ్రమకొనినవార మయ్యెదము. హిందువులకు మహాత్ముని దీయలకు పార్శ్వలకు జైలులకు క్రైస్తవులకు నేను దేవునిని విశ్వసించుచున్నాను. చాలా కాలమునుండి దివ్య శక్తితో పలత్రోవకుంటిమి. దేశసేవకొరకు వికమత్యము కలవారై ప్రపంచ ప్రవర్తింపవలసిన సమయము వచ్చినది. భేదములను వదిలి అందరమును కలసి కృషినిచేసి స్వాతంత్ర్యము పొందగలము. ఇట్లు కలియుట పాపిదమునకును పరదూషణమునకుకాదు. కత్తిసంకల్పాలై ప్రేమపరులై కార్యదీక్షకు గడంగవలెను. ఇదియే మహాత్ముని సందేశము నందలి రెండవముగము. ప్రేమ, సత్యము, వాంఛనీయములు. దూషణ ద్వేషములు గర్హ్యములు. పరులను దూషించుట బలహీనుల లక్షణము. ద్వేషపూరితులు పిరికివారు. పాపిదము ప్రేమనూత్రములకు విరుద్ధము. ప్రభుత్వము వారిట్లు తీర్చిదిద్దగలదు. అందునందుంచుచుండ ద్వేషము జనింప కుండునా అనిమిత ప్రశ్నింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముల కొనసాగించుచున్నారను మాట నిజము. అయిన నేమి? స్వరాజ్యము వాంఛించు వారిందుకు సంతోషింపవలెను. సమైక్యతతో కొట్టిన మాత్రమున ఇనుము చెదరి పోవునా? మరింత గట్టిపడును. అట్లే మిగిలినోధమును ఒకవరముగ భావింపవలయును. భారతీయులారా వికమత్యము గలవారై మెలగుదు! అని యీనిరోధము మనకు హితోపదేశము చేయుచున్నది. స్వబుద్ధియుండగ ఉత్సాహముతో కార్యదీక్షపూరి అత్యధిక్యానుగలవారై యుండుదనియీ నిరోధము గుణపాఠము గరపుచున్నది. ఈ అత్యధిక్యానుగ మహాత్ముని సందేశమునందలి మూడవ యంశము.

ఉద్విగ్ధము సన్నగిల్లియున్నదని కొందరు చెప్పుచున్నారు. అయినను నిరాశచెందవలసిన అవసరములేదు. భారతదేశము తప్పక స్వాతంత్ర్యము పొందును నమృతము నాకుగలదు. కరాగృహ

లై భారతపుత్రులు యుండకూడదని పరమేశ్వరుడు సూక్ష్మించెనని మనకు విశ్వాసము గలదు. ఇది మనకన్నము, ఇది మనకర్మము అని యొక యువకుడు నిరాశతో పలికెను. ఇది మనకర్మముగాదు. మన అదృష్టము. తనదృష్టములకు కుర్తెడిగి కాని దీనిని స్వాతంత్ర్య దేశము ఆరాధించుట భారతీయుల దృష్టము. భారతమాత ఆ బల యే మున్నవని తలచవలెను. మనము అబలమై యున్నాము గాని భారతమాత మహాశక్తి సంపన్నురాలై విరాజిల్లుచున్నది. ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమము ఇట్లు వ్యాపించుటకు యాశక్తియే కారణము. గాంధీమహాత్ముని ఇతరనాయకులను నిర్బంధించి తమకక్షి ప్రకటించినందులకు ప్రభుత్వము సంతోషింపవచ్చును ఇది బలముకాదు. బలహీనుల శక్తిహీనుల ముఖ్యకారణము పరిపాటితులవిశ్వాసము. ప్రభుత్వమువారు అనుభవించుట లేనది యీ నాయకుల నిర్బంధముల కల్ల ప్రపంచమంతయు గ్రహింపగలిగెను. నిర్బంధకారకర్తను వారు తమకు ఇష్టమువచ్చినట్లునుండి కారాగృహమునందుంచవచ్చునగాని వారు భారతమాతను మాత్రము నిర్బంధింపగలరు. కావున భయమునకును నిరాశకును ఆకాశములేదు. స్వాతంత్ర్యము పొందుటకును మన అదృష్టము.

* * * * *
'ప్రాసాదులు' నందు బాంబి వాట్ను గారి టెలు వాయుచున్నాడు.

భక్త్యమును కమ్మువారు భక్త్యులనే కలెచెందని రెండు వేల సంవత్సరములకింద ఒక మహాపురుషుడు చెప్పియుండెను. యాదృశము చేయుట లేవునియు మహింస సావకరి మని మీరు బోధించిరి. ప్రపంచము యీ సందేశమును వినినదేగాని ఇందలి భావోద్బోధమును గ్రహింపలేదు. గ్రహింపవలయునని ప్రయత్నించలేదు. ఈ మహాపురుషుని సందేశమును ఆంగీకరించుటకు ప్రపంచము సిద్ధముగ లేకుండెను. అందుచేతనే క్రీస్తుండు పంపెను. అయినను ప్రపంచములో కొందరి సందేశమును గ్రహించిరి తదను గుణ్యముగ ప్రకటించిరి.

పూర్వకాలము నాజరకు వాస్తవ్యులగు యేసుక్రీస్తు బోధించిన నిధును 'మోక్షమార్గము' ప్రేమించుదని ఒక భారతీయుడు బోధించుచున్నాడు. అపకారికి ఉపకారము చేయవలయుననియు, ఇతరులు నీయెడ ఎట్లుండవలయునని కోరుచున్నావో అట్లే ఇతరులయెడ నివ్రుండవలెననియు మీరు బోధించిరి. క్రీస్తువలె మీరు బహిరంగస్థలములందు వేలకొలది పాపల కీర్తనములకు బోధించుచున్నాడు. నన్ను అనుసరింపుడు అని మీరు ప్రజలను కోరుచున్నాడు. కోట్లకొలది అనుచరులు గౌరవభక్తులతో మీ ఆజ్ఞలను శిరసావహించుచున్నారు.

మనము మనదేశము నెట్లు పరిపాలించుకొనుచున్నామో పూర్వము భారతీయులు తన దేశము నెట్లు పరిపాలించుకొనుచుండిరో అట్లే ఇప్పుడు కూడ తమ దేశమును తాము పరిపాలించుకొనవలయునని భారతీయులు కోరుచున్నారు. ఇట్లు స్వాతంత్ర్యము పొందవలయునని సంకల్పించుకొనినవారు యుద్ధమునకు తగు పరిరములను కూర్చుకొని, రణము సాగించుట సహజముగ నున్నది. పరమేశ్వరుడు మానవకోటికి తోడ్పడినదియు, మానవులందరు సోదరులను విషయమును మీరు మరచి శత్రుసంహారమునకు గడంగెదరు.

అయితే భారతీయులవారు డరు గాంధీమహాత్ముడు నూతనదృక్పథులను సమసరించుచున్నాడు. ఇన్ని సంవత్సరములు గడచినప్పటికీ మన క్రైస్తవమతస్థాపకు డగు మహాపురుషుని సందేశమునే మీరు తిరుగ చెప్పుచున్నారు. 160 సంవత్సరముల నుండి భారతీయులకు వ్యతిరేకముగ పరిపాలనను కొనసాగించుచున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గాంధీగారిని చూచి భయపడుచున్నారు. ప్రతిభాకాలరగు భారతీయులైవలను వారి నాయకులకు విప్లవసమయములందు కూడ లక్ష్యము చేయని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నేటిదియు గాంధీగారిని చూచి భయపడుచున్నారు.

ఎందుకు? "బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిలోడును మీ ఉద్యోగులలోడును మీకెట్టి సంబంధము నుండకూడదు. అయినను ప్రభుత్వోద్యోగులను మీరు బాధపెట్టుకుంటు. వారిని ప్రేమించుదు" అని గాంధీగారు బోధించుచున్నారు. అందువల్లనే యీ మహానాయకు డనిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి భయము. ప్రతిపక్ష లేమిచేసినను ప్రేమించుచునే యుండువారిని ఏమిచేయవచ్చునో ద్వేషపూరితరై దురుద్దేశములతో పరచేయవలయునని ప్రజలు సంకల్పించుకొనినవారిలో వికమత్యము కుదురుట అసంభవము. ద్వేషము వివాదకరము. సత్సంకల్పాలై ప్రేమ పూరితరై వికమత్యముతో ప్రజలు కార్యదీక్ష బూనిన వారి కడ్డమేదియు నుండదు. ప్రేమబంధములు రాశ్వర్యములు ముఖ ప్రదములు.

"మిత నమ్మ అనుసరించి ప్రవర్తించిన మీరు స్వాతంత్ర్య ముబ్బరిలగు" అని గాంధీగారు భారతీయులకు చెప్పుచున్నాడు. ఒక జైలునై కుర్చీయొంది అందు కూర్చుండి యీనల్లని బిన్న మనిషి ఎట్లు గ భయము పలికెన వాడు? జైలు చెప్పవారు గాని మూడుమాట బలవంతముగా యుండెను. అమ్మ! పురుషేశ్వరుని పోషించుచున్న వారికి ఎల్లరు చూచిందగు వాడు అనుచు లెప్పుడు. కారణమేమి? గాంధీగారు మహాశక్తి సంపన్నుడు. పరమేశ్వరుని క్రియే వీరీయందు మూర్తిభవించి యున్నది. వీరీశక్త్యమును దైవవాక్యములు వందలకొలది సంవత్సరములక్రితము యేసుక్రీస్తు గాలిలీసముగముతీరమున ఎట్లు చూట్టాడందుడో అట్లే నేటిదియు గాంధీగారు చూట్టాడు. అందుచేతనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భయపడుచున్నారు. భారతీయులు యాధర్వశాస్త్రమును కొనసాగించెదరా? గాంధీగారి ప్రవక్త్యమును ఫలించునా? పరమేశ్వరుని దృష్టినియు, ప్రపంచమున ప్రేమయే కోరికని స్తునియు గాంధీగారి జీవితము కల్ల ప్రపంచము గ్రహించునా? భారతదేశము కలక దృష్టి మరచునా!

బొంబయి శాసనసభ

బొంబయి, జూలై 27:- బొంబయి కిటీ మనిషి పల్ ఆత్మను సవరించవలయునని సి. ఎం. గాంధీగారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి కడు తీవ్రముగ వచ్చి జరిగెను. 500 ావ్యముల జే ముల అధికారిగాని అంతను మించిన జీతమును తీయు ఉద్యోగిని గాని కాన్స్టేబులను వారు నియమించుట కధికార మెవరు? అ బంధము నెత్తివేయవలెనని గాంధీగారు సూచించి యుండిరి. నేడు మరల ఈ విషయము తీవ్రముగ వచ్చింపబడెను. ఈ చట్టపు నిర్ధారములను చర్చించు యధికారము సభకు లేదని యు అందుచే నిన్ను గావించిన చట్టములయందు అనుభవమునను ఆధ్యక్షులు తెలియజేసిరి. చర్చను మావల గుండునవరకు సభ్యులు ఒకరి వెనుక నొకరు గావించిరి. గులాం హుసేను డ్రా. తుల్లా గారు వైశాఖంధమును అటులనే ఉంచవలయుననిరి. సెలవు కమిటీవారు ఇచ్చిన యధికారము కార్పొరేషను వారు కున్నది. ఒక్కొక్క వార్డు మండల కలసిన సభ్యుల సంఖ్యను నిర్ణయించిరి. అవసర మైన ఈ సభ్యుల మూడుగుల కార్పొరేషనువారు కధికారము గలవని 40 ఇ. బా. పిం రహింతుల్లా గారు నిరి. బిల్లు మరల సోమవారము వచ్చున వచ్చును. గత మార్చిలో ఇట్టి చర్చలే జరిగిన వరియు వానిని గట్టుజేయవలెనని యు ఫ్యాక్టరీ ఇన్స్పెక్టరులకు క్రొత్త నిర్ణయంపడిన జీతముల నియమలెనియు రహింతుల్లా సాహెబుగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇది ఆంగీకరింపబడెను.

పతానుల దారుణములు

బొంబయి, జూలై 28:- ఇటీవల సరిహద్దులకండి వచ్చిన పతానులు పారిశ్రామికశాఖలందు పనిలో నియున్న లగుచున్నారు. వీరు ప్రవేశించి పుట్టినండి బొంబయిలోను ఆదుట్టు క్రక్కలగు అదేవిధ బునిపాటులు హత్యలు జరుగుచున్నవి. ప్రతిరోజున పతానుల దురంతములే వివరము మున్నయని. పట్టణ ప్రాంతములందున్న క్రియంతులు కొందరి పతానులనే నాకరులుగ నియమించుచున్నారు. వీరే స్వామిదోహము జేయుచున్నారు. వీరు దొంగతనమును జేయవచ్చిన పతానులతో లాల్చి అగుచున్నారు. సోమవారమునాడు కీ. శే. సర్. హెబ్బెర్ట్ బారుచా గారి మేనల్లుడు ఆర్చేషిరు బారుచాగారి ఇంట్లో దొంగలు పడిరి. బారుచాగారును తన సోదరుడును గలరి ఫెరారుముగ దొంగలతో పోరి తుతగాత్రులైరి. తాళములనుమాత్ర మియలేదు. దొంగలు తమకు లాభములేదని చూచి మంటతో అడ్డుముల మీనా కొకాని గభీలున కలకొండగు పార్వవైచిరి. ముక్కలుముక్కలాయెను. ఇంట్లో నున్నవారు, పొరుగింటివారు, ఈగోలను విని లేచిరి. దొంగలు పారిపోయిరి. వారి కరీరమంతయు రక్తముతో నిండియుండెను. ఆర్చేషిరు బారుచాసోదరులు వైద్యాలయమున చికిత్సను బొందుచున్నారు.

బొంబయికి రెండుమైళ్లదూరమున ఒకపల్లెలో ఇంకొక దొంగతనము జరిగెను. పంజాబీలు పతానులు పోర్టు బ్రష్టు కల్పాక్షరు ఇంట్లోగల రొక్కమును 3000 రూప్యములవరకు దోచుకొనిరి తెలియుచున్నది. గృహముజమాని తన నాకరు పతానుని ననుచునించుటచే పోలీసువారు ఆతనిని జైలుకొనిరి. దీనిచే మరికొందరు పంజాబీలు పతానులు పట్టపడిరి. వీరి స్వాధీనములో పోయినవస్త్రులు కొన్ని దొంగిలినవి.

విద్యార్థులు : అసహాయోద్యమము

—:—:—

విద్యార్థులకు అసహాయోద్యమమునకు గల ప్రభుత్వమునుగూర్చి, నిన్న సాయంత్రము పండిత చాతీలాలు నైహుంగారు హైకోర్టువీధివద్ద సభ మందు గావించిన హితమును గాంచినయెడల విద్యార్థులే ఉద్యమమునకు పట్టుకొమ్మలను విషయము వ్యక్తము కాగలదు. విద్యార్థులు కద్దరును ధరింపవచ్చును. అస్పృశ్యత నివారణవచ్చును. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణవిభాగము లేకుండు జేయవచ్చును. జాతీయభావము హృదయము నందు నాటినవారిలు కళాశాలల వద్దలి, ఉద్యమమునందు జేరి, ముందుకు జని నిర్మాణకార్యక్రమము గావించవచ్చును. జాతీయపాఠశాలాప్రతిష్ఠాపనము నిర్మాణకార్యక్రమాంశమై యున్నది. ప్రభుత్వపాఠశాలా బహిష్కారము జరుగుకొలదియు, జాతీయపాఠశాల లెన్నేని నెలకొల్పవలయును. అప్పుడే నిర్మాణకార్యక్రమము నెరవేరుచున్నదని చెప్పవచ్చును. నూతనముగ జాతీయపాఠశాలల నిర్మించుట లేకపోగా, ఇదివరలో మొదట బహిష్కారపు వేడిలో నెలకొల్పబడిన జాతీయపాఠశాలలు గూడ నిపుడు విద్యార్థులు లేకపో, ధనసహాయము లేకపో అగిపోవలసినదని. ప్ర ప్రభుత్వమున కళాశాలల వద్దలి మరల వానియందు ప్రవేశింపక యుద్యమములో బనిజేయుచున్నవారే ఉద్యమమునకు పట్టుకొమ్మలని పండితులు చెప్పుచున్నాడు. ఇంకెంతైన సత్యము గలదు. అట్టి విద్యార్థులు ఆంధ్రమండలమున చాలమంది గాననగుదురు. జాతీయపాఠశాలల యందు విద్యనభ్యసించుచున్న జాతీయసైన్యమునందు జేరి ప్రభుత్వముపైని జేయుసంఘర్షమునందు పాల్గొనుచున్నారు.

ఆంధ్రవిద్యార్థులు ఆంధ్రమండలమునందు అందఱును కద్దరును ధరించుచున్నారు. చెన్నపట్టణములో విద్యార్థిప్రపంచములో కద్దరును ధరించిన వా డాంధ్రులేయని చెప్పిన నతిశయోక్తియు, ఆత్మప్రశంసయు గాజాలదు. కద్దరు ఆంధ్రదేశమునందు నెలకొనినది. కాని ప్రభుత్వపాఠశాలలలో జరుపుటయు, పట్టభద్రులగుటయందలి వ్యామోహమును ఇంకను విడువలేదు. అట్టి వ్యామోహము వీడి జాతీయపాఠశాలలలో దేశీయవిద్యను, జాతీయ పద్ధతులపై బొందుచు, జాతీయ పాఠశాలా నిర్మాణకార్యమునకు విద్యార్థులు ముఖ్యముగ పాల్గొనుట యావశ్యకము.

చెన్నపురి రాష్ట్ర మంత్రిసభ

గవర్నరుగారికి సంస్కరణశాసనము లాసంగిన యధికారము ననుసరించి కార్యనిర్వాహక సభ్యులకును మంత్రులకును రాజ్యాంగములను నూతనవిధమునను విభజించినవిధానమును ప్రభుత్వ ప్రకటనము తెలుపుచున్నది. ఆ ప్రకటనయందు మంత్రులపనులు క్లుప్తముగను కార్యనిర్వాహక సభ్యులపనులు విరళముగను తెలుపబడినవి. ఈ పెద్దజాతి కార్యనిర్వాహక సభ్యులసంఖ్యను తగ్గించమని కోరెడివారి నోరును మూయుట కేర్పడినదేమో యని తోచుచున్నది. పూర్వము నలుగురు చేసినదని పు డేమగును కావలసినదని. ప్యయమును తగ్గించుటకు కంటియెరుట్టు మార్గముగా గెనుపించుచున్నను గునుస్తారు బుట్టోతులను తగ్గించుటకే యధికారవర్తనము ప్రయత్నించుచుండును.

ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము వారు

ఆగష్టు 1-వ తేదికి గుంటూరు విచ్చేయుదురు

ఆంధ్రు లెల్లరు సమావేశమై దేశనాయకులకు ఉచితరీతిని స్వాగత మొసంగెదరు గాక!

శాసనోల్లంఘన విచారణసంఘము

ఈ యుపసంఘసభ్యులు నేడు శాసనమునకు బావుదురు. తిరిగి 31 వ తేదీని చెన్నపురికి తేరి 1 వ తేదీ యుపయమునకు గుంటూరు చేరుదురు. సాక్ష్యము నియదలచిన మహాజనులును సంఘసభ్యులును వారి పేర్లను, సాక్ష్యపత్రములను గుంటూరునందలి ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘ కార్యదర్శికి పంపవలయును. ఆంధ్రులుపసంఘసభ్యులకు స్వాగతంబు మెసంగి వారిప్రయత్నములకు సకలవిధములను దోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాము. గుంటూరు పురవాసులు వారికి సహజమైన యుత్సాహముతో స్వాగతంబు మెసంగుటకు గొప్పయత్నములను జేయుచున్నారు. పండితైన వేయిచు వీధుల నలంకరించుచున్నారు. ఆంధ్రప్రముఖులకును వసతుల నేర్పరచుటకు మంచి ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. భగవదనుగ్రహము వలన సకలమును నిర్విఘ్నముగ జరుగునని నమ్ముచున్నాము.

హాల్స్ మజ్రులుహక్కుగారి దండనము

మదర్లందుప్రతికయందు చెజసాలల దుస్థితిని గూర్చి హక్కుగారు వ్రాసిన వ్యాస మవమానకరమని చెరసాలల యధికారి తెచ్చిన యభియోగము నందును మజ్రులు హక్కుగారికి రూ 1000 జరిమానా గాని మూడుమాసముల విశిష్టదుగాని విధింపబడినది. హక్కుగారు జరిమానాను నిరాకరించి చెజసాలల స్వీకరించిరి. ప్రతికాస్వాత్మత్యమును ప్రతిఘటించుట కధికారులవలంబించి మాననస్తాభియోగములు 144 శెక్కువలెనే నూతనాయధములు. అధికారహృదయము మారినంతవరకును సామాన్యవిషయములకు సయితము శిక్షాస్మృతియందాయధములకు కొడున యుండదు. దేశభక్త హక్కుగారిని సాహసధైర్యములను జూపిన వారి సహజ నభినందించుచున్నాము.

అభిలభారతముహాసభోపసంఘము

కారణాంతరములవలన ని యుపసంఘ సమావేశము సెప్టెంబరు 15 వ తేదీ వరకును నిలిపివేటులు తెలియుచున్నది. అప్పుడే శాసనోల్లంఘన విచారణోపసంఘపు నివేదికయును స్పష్టముగా గలదు.

విశ్వకర్మ కులాభిమాన ఛాయాచిత్ర ప్రదర్శనము.

1922-వ సం. జూలై నెల 31-వ తేదీ ఆదివారము పలు కి ఘంటలకు చెన్నపురి ఫింతాడ్రీవేట వేదగరి మే.స్త్రి. వీధి నెం. 5/10-వ సంఖ్యగల విశ్వకర్మకులాభిమానప్రాయోగ కాలయందు, పండిత-మార్గసహాయాచార్య మహర్షి యొక్కయ, యుగళా-మధురాచార్యులయొక్కయ, పతికాధిపతిత్వము వహించి కులాభిమానముచేరి ప్రసిద్ధిగాంచిన విశ్వకర్మాభిమాన కుసుందరాచార్యులయొక్కయ ఛాయాచిత్రముల ప్రదర్శనములు, ఉపవాసకాలక్షేపములును, జరుగును. విశ్వకర్మచంకల లండను విజయము చేయుచుంని ప్రార్థించుచున్నాడను. శ్రీ పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు ఛాయాచిత్రముల వెల్లడిచేసెదరు.

చెన్నపురి నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘము:—

సంఘమువారి యాజమాన్యమున బ-య్యపాడినుండలి కాను బాసుపాటిలో 30 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8-30 గంటలకు స్వామిబ్రహ్మసందగారు మిత్రత్వమును గురించి ఉపన్యసించెదరు.

హేగు సమావేశము

కామన్సుసభయందు చర్చ

లండను జూలై 26:—హేగు సమావేశముగురించి కామన్సుసభయందు దీనినమున జరిగిన చర్చయందు క్లిష్టగారు ప్రసంగించుచు నూతనముగ రష్యాప్రభుత్వమునా కలంబించిన ఆర్థిక విధానమువలన, ఋణములపనుస్థయందు రష్యాకు సహాయ మొసూపుట యుచిరి మని ప్రభుత్వమునా రెండున్నాని తెలిపెను.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

రష్యాను సహస్యపరిష్కారపథముందు హేగు సమావేశము చాలమందునకు జరిగిన తలచుచుంటిని లాయుడు జార్జి గారు తెలిపిరి. జేమునందు పరిస్థితులు స్థిరపడి రక్షణ చేకూరువరకును రష్యాప్రభుత్వమునా కేమాత్రము ఋణమును లభింపదు. ఏదియెట్లున్నను ఇతిరప్రభుత్వములు రష్యాకు ఋణ మొసగుట కల్గి. రష్యాప్రభుత్వమును ఇతరు లంగీకరించుటకు పూర్వము విశేష యుల సామ్రుతు తిరిగి ఇచ్చి వేసిగాని, పరిహారము నిచ్చిగాని నమ్మకమును సంపాదించవలెను. హేగునందలి రష్యాప్రతినిధులు తిరిగి ఈసమస్యను చేకూరుచున్నారు. వారిప్రభుత్వమునా ఇందులకు ఖండితమును ప్రభుత్వలేరమిచ్చి వానిలనుబట్టుకొందురని నమ్ముచుంటిని. కాగ రికప్రపంచమునుండి కుతలంబు కార్మిక అనధిక్షణల సహాయము లే. రష్యా యభివృద్ధిగాంచెనెదరు. అని నడిపెను.

రష్యా వాదములను గురించి ప్రసంగించుచు లాయుడు జార్జి గారు రిట్లు నడిపిరి: ఇటీవల రష్యా నుండి తిరిగి వచ్చిన ఆంగ్లేయులు నా కోరిక కథను తెప్పిరి. వారు తమతో తిరిగి ఇరువురు రష్యాను పోర్లదకు ముప్పదిరూపాయలు నాదెముల బహుమానము నిచ్చిరి. అంతట వారిరువురును వెనుకకు తిరిగి ఇట్లు నడిపిరి: “అమానుకుడగు జోల్లినివ్వునకు నిలులునా ఇచ్చుట” (నవ్వు) వికోపాడుండు సహకారభావము అతివృద్ధి నొందు నని నమ్మెదను ఈభావము మాత్రమే కాంతిని, సంపదలను సమకూర్చుగలదు.

సమీప ప్రాచ్యసమస్య

ఆసియాను నునగు విచారణసంఘము

లండను జూలై 27:—కురుగ్లచేతను గ్రేకులచేతను వినవ్వబడిన దౌర్జన్యములకు గురించి విచారించుటగాను నియమింపబడు సంఘములందు, కాన్స్టాంటినోపొలునందలి రెడ్ క్రాస్ ప్రచారకులేయందనలె నను పరామర్శించిన యంగీకరింపబడినది తెలియుచున్నది. ఆహాప్రదేశములకు జని ఈసంఘమువారు విచారించెదరు. ఈసంఘము చెండుగా విభజింపబడి ఒకటి టర్కీయందును మరొకటి గ్రీసునందును విచారించును ఇజ్రాయిల్, కెనులు పాపాల నిహస్యసమావేశము.

విధెన్ను జూలై 25:—పోర్టు (టర్కీ) ప్రభుత్వ విశే కాంగ మంత్రియగు ఇబ్రూ పానాగారు ఇటీవల సహస్యము నా ఇబ్బిడినకు జనికెములు పాపాలలో, సంధిపథ్యను గురించియు పోర్టు ఆంగ్లా ప్రభుత్వముల పరస్పరసంబంధములకు గురించి సంప్రదించి రని ఒకవార్తను పత్రికలు ప్రకటింపచున్నవి. కాన్స్టాంటినోపొలు ప్రభుత్వమును తగ్గించును దేశములో కాన్స్టాంటినోపొలునందలి మందుగుండు ప్యాక్టరీలను, ఇతర సైనిక ఏస్తాబ్లిష్మెంటులను అనబోలియాకు మార్చుటగాను ఇటీవల ఒడంబడిక గావించుకోవలెననిగూడ తెలియుచున్నది.

స్త్రీలసభ:—

శ్రీ శ్రీ శ్రీవారం: సాయంత్రము 4-30 గంటలకు నె నెలు సుందరమున స్త్రీలసభాసభ జరుగును. టి. నరసింహయ్యగారి సభివశి ఆధ్వర్యమున వహించెదరు. నిర్బంధసారాంశావికవిధ్యయందు బాలికలను గూడ కేటపుటను గూర్చి అసభలో చర్చింపబడును. యస్. గురుస్వామిస్వామి సభివశి, లక్ష్మీపతి సభివశి విద్య, పద్మావతి, అలిపేలమ్మ, కాల్వ ముత్తలక్ష్మీఅమ్మగారు, మిస్ వికోపాధ్యాయ, మిస్. జెకరయ్య పి. యె, మిస్ బాసెలమ్మగారు, యె, కారణ మూటాడెదరు. స్త్రీలందఱును రాత్రిభోజులు.

స్వరాజ్య గీతముల కేసు

చెన్నైపురి ఎగ్జిక్యూటివ్ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ

(శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారి రెండేండ్లు కఠినశిక్ష)

(శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారి ప్లేటుమెంటు)

ఈ ప్లేటుమెంటును ఎగ్జిక్యూటివ్ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు మేజిస్ట్రేటు కిచ్చిరి. వారు దాని నాకోర్టులో చదువబోగా మేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను.

పట్టుదల లేకుండా ఎప్పుడోపుడు సరిపుచ్చు

కొనుచుండుట మహానర్థము

ఇతరులను నొచ్చునయో వారు చుటో చేకపోదు
నియో మనఃప్రకారమున సఖ్యతచేడకుండుట కొన్నిటిని
వదలుకొనుచుండువధ్ధతియే జాతీయతాభివృద్ధికి గొప్ప అంశము

హిందూదేశమున స్వాతంత్ర్యముకొరకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో ప్రతిఘటించుట నేను మనకు క్రొత్తగాదు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము మనదేశమున పూర్తిగా నెలకొనకపోయినదియు గూడ నీ సంఘర్షణము ప్రారంభమైనది. ఇతరులు చెప్పినదానిని కాదనబాలక విధిలేక సుగ్రుతించుట, మంచికాలము వచ్చినప్పుడు నీయు వాని యంతట నవియే చక్కపడునను నమ్మకము, ననము అతి మిక్కిలికి పోగువదనతలపు, అనునవి భారతీయులకు ప్రకృతిబద్ధము లగుటచే రాజనీతిజ్ఞులగుటలో గూడ నీ నైర్మల్యములే చెలగుచున్నవి. వీనిలకు అభివృద్ధికి నిరోధము కలుగుటయేగాక పాదత్యవస్థ్యములతో గూడిన సమాధానపు నైర్వహణను గూడ ప్రబలి నది. సర్వసామాన్యములను సమకట్టుకుండ విప్లవమునకు గడంపుట, ప్రాణాంతము మున్నగు ననర్థములు దీనిలకు తోలగినమాట నిజమే గాని వీని వలన జాతీయత క్షీణము పునాటిల్లినది. మోటారును పరులగట్టుటకు ప్రయత్నించుటలో దానిని నడిపించు నైపుణ్యమును గోల్పోయితిమి. న్యాయముగ క్యూపారింపవలెను ప్రయత్నమున మనకు చాపల్యక్షణములు పట్టువడెను విరోధుల దోషములను తుమింపవలెను నభిలాషవలన వారొసరిన ఆవమానములను మనము పాటించుటయే మరచిపోతిమి ఈరీతిగా సమాధానభావము భాగతాగియాభివృద్ధికి నిరోధకమైనది. ఇన్నుది నునలనెల్లప్పుడు విదేశీయుల అనుగ్రహమున కధీనులగు చేసినది.

2. ఈసమాధానభావమును ధిక్కరించుటయే

అసహాయోద్యమము

ఇటీవల సమాధాన భావమును పూర్తిగా ధిక్కరించుటయే అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతము. బ్రిటిషువరులకు త్యక్తులన కలిగి నట్టి నైపుణ్యములే అధునకును మరయుఁ ధీమతేకారణము కలననుగూడ కలుగదు గాన నీనికంటకత్యక్తులను తొలగించుటకు దేశీయులై మహాత్మాజులునైన చేపట్టరంత నయే అసహాయోద్యమము ఖండితముగా నుడువుచున్నది. భరతఖండము నిట్టి నైపుణ్యములే లేవు దౌర్భాగ్యము కేవలము బ్రిటిషువారికి మాత్రమే చెందదు. ఏదేశమునందైనను పరిపాలనాధికారము మరయుఁదేశము వారికే మైనవో వారు తెలిసియో తెలియకయో ఆ పాత్రవిదేశమునందట్టి నీచస్థితి నేకలిగించుట నిశ్చయము. ఈవలన భర్తయు లేదు. వారు ముందు మాంపవలసిన భావము చూడవలెనని డక్ట్రులాభమును గాదు. ఇకముందీదృఢమారవలెను. హిందూదేశమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు బ్రిటిషువారు నిలుపుకొనగోరవో భారతీయుల పరతుల కన్నిటికిని బ్రిటిషువారు తల యొగ్గవలెను.

3. ప్రపంచసమస్యలన్నియును అసహాయోద్యమము

వలన చక్కబడును.

అసహాయోద్యమము కేవలము భారతీయులమేలుకు మాత్రమే కాదు. ఆసియాఖండవాసులకు అట్లననే అభిభవప్రపంచవాసులను గూడ మేలుచేయుటకే బహులచేరినది. వాషింగ్టన్, జినోవా, హేగ్ మహాసభలును సంఘములగుటచే అసహాయోద్యమవిజయముకొరకే ప్రపంచసమస్యలన్నియు సరిక్రించుచున్నవి. కార్మికసమస్య - ధనికులు చేపట్టిన సమస్య - కొద్దిమంది ధనమునంతకు సేకరించి దానిసహాయమున అధికారమును పలుకుబడిని గడించుట - దానిసహాయమున వ్యక్తులను జాతులను లోబరుచుట - ఇందుల కిప్పటి రాజ్యములను సామ్రాజ్యములు చేసి నీ దృశ్యములు, వీనినిన్నిటిని ఖదరులననే అసహాయోద్యమ పరిష్కారపథము. వ్యక్తులను జాతులను బానిసలుగ చేయుటలన, దాన్య పాతకములనలన కట్టేపైకులకు ప్రజలు కలుగుచున్నార గాన నికమీదకు నట్టి వ్యక్తి జాతి పక్షకరణమే యుండగూడదు.

4. విదేశ ప్రభుత్వములను బహిరంగముగ

ప్రతిఘటించెదము

ఈ కారణమున ఏదేశమునైన పరిపాలించు ఏ విదేశీయ ప్రభుత్వమునైనను ముఖ్యముగా హిందూదేశము నేలు విదేశ ప్రభుత్వమునకును నేను విరోధిని ప్రకటించుచున్నాను. ఏలనన నేను భారతమాతప్రభుడను. నేనీదేశమున పుట్టి పెరితిని. నేనీదేశమున పోషణను. అట్టివారిలో నేనే ప్రభుమడగాను. వారి వాదభూమిలకుంటుంటేనే నేనెప్పుడను గొప్పను ఆధునల పరిత్రాసముల నే నెచట వివరింపగోరెదను. లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు, లాలా లజపతిరాయి, మాలానా మహమ్మదాల్, మాలానా మేకతాలి గార్లును, సాధువు గుప్తవరు గాంధీయహాత్మునును మరెవ్వరు, నేలవందియునుగూడ నిట్టిమేటివాలునులే. వీరిలో లోకమాన్యము వీరస్వర్ణమును చూచుకొనబోయెను. తక్కినవారు కారాగృహములలో నున్నారు. గాన నేను వ్రాసిన విషయములట్లు వ్రాయకయేమాత్రము క్రిందివానినను నేను నా అంతరాత్మమును. దేశమునకును దేశీయులకునుగూడ ద్రోహి నగుదును. దుష్ప్రవృత్తి నీ బ్రిటిషు ప్రభుత్వముచే నత్తయు రాజద్రోహముగ పరిణమించినది. సత్యమును పయటించుట, నాభిప్రాయమును స్పష్టపరచుటయు, ప్రభుత్వమును వేసాధికవాదుమును ధించివారికి కలుగు నష్టమునకు లెక్కచేయక మీవిధిని నెరవేర్చుదని నా దేశీయులకు బోధించుటయు రాజద్రోహ మగునని రా ద్రోహము నొసరితిని చెప్పవలెనందుల కెంతయు గర్వితుడ నగుచున్నాను.

దౌర్జన్యరాహిత్యమును ప్రజలలో విజ్ఞానమును కలిగించుటయును మాత్రమే మనసాధనములు

ఈ జాతీయమరమునందు బెక్కు కారణములచేత మేము దౌర్జన్యమును పరిత్యజించితిమి. ఈ దౌర్జన్యమును మును పాశ్చాత్యులు ప్రతియుద్ధమునందునుగూడ ప్రయోగించుచుండటచే నది మిక్కిలి మొక్కివోయినది. దీనివలన కలుగు ఫలితములు ప్రస్తుతమున్న వానికంటె ను గూడ నధ్యాన్తములు గా నున్నవి. పశులక్షణములలో కొన్నిటి నైన విమనశాలత్వము ల నాగరక ఆటవిక దౌర్బల్యము శత్రుకమింపజాల జట్టియు జాతులకును వ్యక్తులకును మాత్రమే దౌర్జన్యము లేని సాధన మగును గాని ఉత్తములకు గాదు. దౌర్జన్యము కౌర్యహీనులకు నాయుధము. కేవలశుద్ధ దౌర్జన్యరాహిత్యముతో పోల్చిచూచిన దౌర్జన్యమునకు ధారా లేదు. అన్నిటికంటె ముఖ్యమగు కారణ మింకొక్కటికలదు. (నేనుయును (కాంతి (దౌర్జన్యరాహిత్యమును) కవలెల్లలు. గాదాంధకారమున తనగొంతు గోయుచున్న శత్రువునుగూడ క్రేమించుటయే దౌర్జన్యరాహిత్యము. ఇన్యూని మృత్యువాత బడసేవుడుగూడ చలంపి అదలనిభమగు నైర్వాసకారము గాన నే గాంధీ మహాత్ముడిసాధనమును దేశీయులకు విధించెను. ఉత్తములకు దేశీయులు కొండకు దాని నవలంబించు చున్నారు. ఒక పనియందు దేశీయుల కేకాగ్రతను కలిగించుటకు నానికి మనము విషమచింతానమును కలిగింపవలెను. దేశీయులుగూడ దౌర్జన్యమునే అకలంబించినవో వారుకు శత్రువులతో సమానులే యగుదురు గాన దౌర్జన్యము మానకకమేగాని లాభకరముగాను.

కాననే మేము మాతనమును విక్రమోపేతమును ప్రేమా ప్రభురీతియును దేశానురాగభరతము నగు సంఘమునును ప్రారంభించి స్వరాజ్యద్యోగసమాపమునకు రాగలిగితిమి. గాంధీ మహాత్ముని వారి ననుసరించు 30 వేలమందిని కారాగృహబద్ధులనుచేసి విజయమును బడసెతిమను ప్రపంచమునకు మధ్యవును ప్రభుత్వమువారిపుడు వితిమిరి గ్రోలియున్నాను. ఏదేశచరిత్రమునందును ఏ దొరతనమును గూడ నింతటి అనుచిత కార్యము నొనరింపలేదు. ఇట్లు నేలకొలిదిదేశీయులను కారాగృహములకు పంపుచుండుటచే ప్రభుత్వమువాదపట్ట ప్రబలిరోధము గలవారిసంఖ్య పెరిగిపోవుచున్నది. దౌర్జన్య విరహితమగు సుదృఢము బలిష్ఠ మగుచున్నది.

7. ప్రభుత్వదుర్భిణి

ఈ ముప్పదివేలమంది కారాగృహములకు పంపిన మరలముప్పదివేలమంది ముందుకు రారు. చెలసాలలలో నుంచబడిన వారి నచట, గాని బెట్టినవారి యుత్సాహముచట నేటికటిరెండేండ్లు

దేశీ అంతరించునుగాన యభేద్యగా ప్రజాభిలాషల నురు మాడవచ్చునని ప్రభుత్వమువా నూహించిరి. వారి యూహా కేవలము నిరాధానుగాదు గాని ఆస్తితి అటులే దీర్ఘ కాలము దేశమునందు నిలువబడునని తలంచుట మాత్రమే గొప్ప పొరబాటు

8. నిదర్శనము

నా యూహలు నిర్ణేతుకములుగావు. దొంతనము వారు నిపుణతతో ఆందోళనలను కారాగృహములకు పంపి నిష్పంధ విధానమును ప్రయోగించిరి. ఇద్దరు బట్టలను కట్టుకొనినవారిని గాబరా చేయదగిన సర్వ వృత్తికాది వివజంభువులనందగు అదనపుపన్నులును, దేశమునందంటును తిరిగి యువస్థనించుచు సభలకు పోవుచు నూరేగింపులు జరుపుచున్న గ్రామవాసుల నడలగొట్టదగిన అదనపు పోలీసు దళములును, కొరడా బెట్టల బెడరింపులును, స్వరాజ్య పతాక హోమములును తలచాపినవి. తాత్కాలికముగ దేశీయులు భయవివస్థలు లేరి. ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడునట్లు వారు నిర్బంధించబడిరి. దొంతనమువారికి విచ్చలవిడి చేయారని గర్భురుకు దేశీయులు స్వాగత మొసంగిరి దంభోక్తులు పలు ననువు కలిగినది. తరుమధ్యనుండి బలంతమున గొనిపోయి కారాగృహములందు బంధించిన దేశాధికారవ్యక్తులగు వీరులు కాలము తమకు గూరమే కారాగృహములందు కిత్తును పూననభించి మరల స్వచ్ఛములు కేగినపుడు ప్రేమెల్లి విరియ నెదురేగి గాధాలింకన మొనర కొని స్వాగత మొసంగుండ నభిహాధనులగు దేశపురుల నెనరు. కొంతింపకలరు. ఏపోలీసులు- ఏనీసులు నిరోధి పగలరు? పాకము ముదిరిపెచ్చుట తమతప్పదముల నన్నిటిని ప్రభుత్వము వారే తెలిసిన గలుగుదురు అ తరతరును యభేద్యముగా వారి నిర్బంధవిధానము కొనసాగిండు.

ప్రభుత్వానుగ్రహ సంపాదనాత్మకత్యము

ఈ కేసు విషయము- బ్రిటిషుప్రభుత్వమును తొలగించి జాతీయ ప్రభుత్వమును నెలకొల్పటయే మా ఆశయమని నేను స్పష్టముగా తెలిపితిని. అది శీఘ్రమునో ఆలస్యమునో జరుగును. హిందూదేశము నందు జరుగుచున్న ప్రతిఆజ్ఞాతమను మూలకారణమును సూర్పించుటగా పరిశోధించినవో అదిప్రభుత్వమునకే చెందు ననుట నిశ్చయము. చెలసాలలకు వచ్చు ఉద్యోగులు, నకిళ్లు, విజటులు మున్నగువారిలో ధైర్యములే నేతానందముగ ఇద్దరును ధరించినవారొక్కరైన నుండకపోవుటకు విదేశ ప్రభుత్వ సంజాతమును దాన్యసహజము నగు భీతియును మాతృదేశమునకు హాని చేహానినను తన క్రైహికసామ్రాజ్యకార్యము లధికముగ కలుగవలె నను ఆత్మరీవాళక మగు స్వాధి పత్యమునే తప్ప వేరుకారణ మేమి కలదు.

10. అయ్యో నాగ్రంధములు

నాగ్రంధము 500) ప్రతులను నాపాదములకడ (పోగు పెట్టినపుడు నాకు గొప్పమును దుఃఖమునుపాడ వెంటనేకలిగెను. ఆయనగృహపురు ముఖభీతిచే తమ్ము కాపాడు మని నావంక దరు దృష్టుల నిగుడించెను. కారుమబ్బులతో నలముకొనుచున్న భయానకమగు తుపానుబారిండుచి వాని కాపాడుటకు నేను కేవల మసహాయుడను గదా? ఏని వ్యక్తికైయెక నాని నాస్థిలో కాపాడిన అలసట జెందిన నిరుపేదల కెందరికో మనోల్లాసమును, తీరికల మనుమల కెందరికో గంతోషమును, యువతీ యువకుల కెందరికో మాతనోత్సాహమును కలిగియుండును గదా? అని యిపుడు దయాపూరితచేత బడెను. దివ్యకనుకు కోరికలుల నట్లే యీనా పాత్రములనుగూడ చిల్చివేసెదరు. వానిని తలలబెట్టుట వలన కలుగు చంటలు ఛందోద్యమగు గానమును నాయుఃఖండలముక వ్యాపింపజేయును గా! వాని నానరించు క్రిమిజాలము వాని యందలి యుత్సాహ భావమును క్రిమి ప్రపంచమున వ్యాప్తు మొనరించును గాక. సముద్రతీరంగకన్యకలు తీరపరిసరమున గృత్య మొనరించుచున్నంత కాలమును మంగళమగుత కిశోరియులు బాన్యానముల విహరించుంత కాలమును నా జాతీయతరంగ కల్లులు దేశభక్తులవలెం గవలకు విందొనరించుచునే యుండునని మాత్రము నేను ప్రభుత్వమునకు స్పష్టపరప గోరెదను ఈగీతములను వ్రాసి, వర్ణించి, పాడి, వ్యాపింపజేసిన ఉత్తముల కందరికిని నేను వందనముల నొనరించుచున్నాను. వాని మృదుల సుగంధపరిమళము నాయుఃఖండలమునందంటట తుములముగ నలముకొనువరకు వానిని పీడించి చిత్రపథ చేసినవారికి నేను మరింత కృతజ్ఞుడను.

సాహిత్యమున కనమానము

ఈనాగ్రంధమును ప్రభుత్వభాషాంతరి కరణోద్యోగులును, సి. వి. డి. ఇనస్పెక్టరులును భాషాంతరికరించుట నాప్రతి

చాలాభంగకరము. పద్మరచనయందును గీతములందును కములగు విశేషములను గ్రహించుటయు వెల్లడించుటయు వై మొనరించుటయు సాధ్యము కాదని నద్వైతమునకు లక్ష్యము. కవి గాముక ప వి త్ర శ బ్దము ల భ రింప నర్హమునీయులకు నే నీకుగాక పో యి న ను లో కోర్కెల ప్పించుకొనజాలకయు ఉద్యోగ వాంఛచేతను ఆచార్యుని మగు ప్రావ్యవృత్తికల విదేశభ్రమతోద్యోగులచే భాసాంక రికరింపబడుటకు నాగ్రంథమంత నీవమోదదిగాదు.

12 సిగ్గుచేటు

ఈభాసాతీర్థిగణములపై నాధానపడి చేయబడిన కేసుకు ప్రభుత్వ మనవరము. కేసు వానినవిషయములు సభ్యులును సహేతుకములు నగుటచే నిట్టి కేసులవలన ప్రభుత్వమువారు తమ సభ్యులను మరింత వెల్లడించుకొనుటయే ఫలితము. పంజాబు దురంతములను గూర్చి నిస్సంశయములగు నాగీతములనుగూడ నుదహరించుట కేవలపురి దోతనమున కెటుల మొగము చెల్లెనో నే నూహించజాలకున్నాను. అవమానకరమగు నాచార్యకంటే మరలమగు నన త్యము నెవరును పలుకజాలరు. కన్నాటుప్రభువుగూడ నాచార్య మరుగుపరచబాలక దానిని మరచిపొందు, తమిఁపుదని యూత్రమే నుడివేసె. ఇటీవల భ్రమత్వమువారు జరుపుచున్న చర్యలను బట్టిచూడ నట్లు మరచిపోయి తమిఁపదగిన లక్షణ మే కనబడుటలేదు.

13. చెన్నపురి కారాగృహము

నాకు తొలుత నీవే యొసంగినది చెన్నపురి కారాగృహమే. కారాగృహవాస రహస్యములతో నాకుచునే పరిచయము (పొందగలిగెను. కాన కేసు చెన్నపురిని మరువజాలను, ఈ అలృప్తగు వైదిన మరలనొకసారి యాశోక్త్యుత్పత్తికొనవచ్చినది. నాకు విశ్రాంతి కాంతిని హెచ్చుజేయుటకు పూనుకొనినది. నేను కారాగృహవాస మొనర్చి పాపములనుదిగ నాడి పరిశుద్ధుడనై దేశమాత క ధిక మగు నే వ చేయు నట్లు వై వము నిర్ణయించియుండవచ్చును. రాష్ట్ర, భాష, రాజకీయములం దీరాష్ట్రమున చెన్న నగరమే ముఖ్యమైనది. ఈ నగరము మేల్కొలుపుటకు నుద్దేశముగా నిరక్షలక్ష్యముగా నిర్వహింపబడుచున్నది. నాగృహములను, హోటళ్లు, జైలులు, ఉన్నతోద్యోగులను, వక్తలను, సంపాదకులనుగూడ యీ నగరమే కలిగించినది. విదేశ వస్త్రధారణము, విదేశవిద్యాభ్యాసము, నీచతమనేకావృత్తి, దుర్మితీరము లగుచున్నట్లు మున్నగు చెదపురుగులు నగర దేశక వైష్ణవముకనుకును వ్యాపించి గుట్టచేసినవి. ఇప్పుడై నీ మహాపాతకముల నన్నిటిని తొలగింపగల వివిధరీతికాభిమాని యగు పుత్రరత్నము నొకనినైన నీనగరము బడయజాలవా? చెన్న నగరమునందలి శ్రీపుణ్యముల సహాయవాద సహృదయ నొందోరుల నతిక్రమించి పురుగునాటులు నాకు నేత్రానందకక మగును. అట్టి దివ్యకళము మరణోన్ముఖిని ప్రేము మరల్చి అదర్శము నొసంగజాలను. ఈనగరమున విశేషింట్లులు, విదేశపాపము, విదేశనేక, విదేశపాతకము మున్నగునవి మా నీపోవుగాక! వారిపుడు విదేశవిషపాత్రమును తెదవుల కాంచించి మురియుచున్నారు. ఈదర్శరీతిమను దృఢించి ఆర్థికరాజ విషయ వివేకాదగ్ధులనుల నలగనుచుకొని విలసిల్లుదుమిగాక అని నేను నిశ్చయమును భాగ్యమును పుచ్చుకొని ప్రార్థించుచుందును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రవాసులు

నేను ముగ్ధుల బాధ విధింపబడు నీత్రా త్రిక్షణముగూడ కారాగృహమునందే నుద్ధరించుటకు నా ఆంధ్రనాథుడు లనుచుతీరమగు గాక, విహింసాభావ సామ్రాజ్యలక్షణములకు పరస్పరముగా శాంతియు ప్రతి కోలుప సామ్రాజ్యత్వాది దోషములు నడగించి సత్వేత్తమును తన కటాక్షముగా ప్రరంపజేసి వ్యక్తులను జారులనుగూడ దివ్య ధర్మభంగమున మెలంగజేయుగాక. ఎంతగాలమునకుల యీ అసంతాపకమును, వికారపుష్పిని, చిరిసిపిల్ల ప్రకృతి కోధను, మానవకోటిని, వదిలి పోతోడివారితోగూడ కలకలకాంతరాళమున కారాగృహమున గడపవలెనో తెలియదు. అంతకరకును పని వినియదను. నిగద్ధ సామ్రాజ్యముకంటె నెంతో అధికమోదమే ఉత్తమమని సంప్రదితంబైనది. చెన్నపురి.

24-7-1922. ఎ. సత్యనాథాయయన

మనదాన్ కార్మికమున స్థాయిసంఘసభ్యులుగోపి నెట్టి నారాయణస్వామిచేటిగారు, ఉస్మానుసాహెబుగారు ఖచ్చితమైన అదనపు సామగ్గుల వారు బెట్టుకొనవలయునని అడిగిట ప్రాసీయించెను. నీటి స్థాయికాజుకోర్కెనా రీవిషయమున సభ్యులకు భాగ్యతలేదని తీర్మానించిరి. అందుచే ప్రభుత్వమువారు ఈసభ్యులసామగ్గుల బెట్టుకొన నవసరము లేదని నిశ్చయించిరి.

విదేశ వార్తలు

జర్మను విషమస్థితి

మంత్రివర్గ సమావేశము

లండను జూలై 26:—ఇచ్చట ప్రచురింపబడిన ఒక బర్లిన్ ప్రకటనవలన నిట్లు తెలియుచున్నది:—జర్మనీ ప్రజాస్వామ్యరక్షణమునకు గాను గావించబడిన చట్టమును బహిర్యక్షన పభుత్వమునా రంగీకరింపక పోవుటచే సంభవించిన క్లిష్టస్థితిని గురించి కేంద్రప్రభుత్వమువారు చాలపర్యాయములు సమావేశమై చర్చించిరి. ఈవిషయమై చర్య దీర్చికొనుటకు పూర్వము మంత్రివర్గమునా రందరితోడను సంప్రదింపులు టుచితముగాన, సైలవుచేసెను. మంత్రివర్గమునకు వెంటనే రావలెనని వర్తమాన ముంపబడినది. ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్న సామాజ్యప్రభుత్వములకు రక్షించుటకు దృఢముగా యత్నించెదరు గృహకలహమునకు మార్గము

బర్లిన్ జూలై 26:—ఇటీవల జర్మను కిచ్చిస్తాగువారిచే గావించబడిన చట్టమునందు చాలముబద్ధవిభాగములను బహిర్యక్షన పభుత్వమునా రంగీకరింపక నిరాకరించుటచే తీవ్రమగు విషమస్థితి సంభవించుచున్నది. ఇది సామాన్యప్రభుత్వమును ఢిక్కరించుట యని దలచుచుండెడి. బహిర్యక్షన ప్రభుత్వము వారు చాల నుపద్రవకరమగు మార్గమును ద్రోశుచుండినయు గృహకలహముల కిది కారణమగుననియు బర్లిన్ పత్రికలు బహిర్యక్షన హెచ్చరించుచున్నవి.

బహిర్యక్షన ప్రధానమంత్రి సమాధానము

బహిర్యక్షన ప్రధానమంత్రియగు నెర్నెన్బర్గ్ గారు బహిర్యక్షన "డయటు" నందు, సామాన్యప్రభుత్వముతో సంఘటనము గలుగునని విషయము ప్రేమ పత్ర సింఘము, డాక్టరు రెగెన్ గారిహత్యను దామును నిరసింపుచుంటి కనియు, బర్లిన్ గాఢకీయవేత్తలు, ప్రజాప్రభుత్వములను వ్యతిరేకమగు చట్టముల గావించినందులకు విచారించుచుంటి నని నడివెను. ఈచట్టములవలన, ఒకపక్షమువారు రెండవపక్షమువారిపై నిఁకుశముగ ప్రకటించెదగనియు, అంతయ గాక, కేంద్రప్రభుత్వము వారు స్థానికప్రభుత్వముల హక్కులను తృణీకరించి తమకు నిరంతరకాధికారము సంపాదించిరిననియు నడివెను. ప్రజాస్వామ్య రక్షణార్థము రాజకీయకేసులను విచారించుటకు ఒక ప్రత్యేక సంఘమును నియమించుట దాని యధ్యక్షుని కేంద్రప్రభుత్వము వారే నియమించుట మొదలగునవి బహిర్యక్షన హక్కులకు భంగకరములగుననియు ఒకటి నలుగురులనుండియు బహిర్యక్షన వారు తెలిపిన యాక్షేపణలను ఇతరస్థానికప్రభుత్వము వారు బలపరచలేదు. కాని పరాగువారినుండి వేరికముల కొనుచున్న వారివలన బర్లిన్ వాతావరణమునందు బహిర్యక్షన వై ద్యము కల్పింపబడినది. రిచ్చిస్తాగువారి చట్టములను బహిర్యక్షన వారు అంగీకరింపక పోవుటవలన, జర్మను సామాన్యమునెడల బహిర్యక్షన యొక్క భక్తి యేమాత్రమైనది క్షీణించెనని తలఁపగూడదు అని నడివెను.

ప్రభుత్వమునందు నచ్చుకముగలదని బహిర్యక్షన డయటు వారు తీర్మానించిరి.

దేశమునందు అల్లరులు సంభవించునని తలఁపుతో పోకి పోవుచున్న విదేశీయుల గుంపులచే బహిర్యక్షనండి వెల్లురల్ల న్నియు క్రిక్కిరిసి యుండెను.

అనావృత్తి

బర్లిన్ జూలై 27:—మేయరమునండి జూలై 27నకు వర్షములు నడియినపోవుటచే పర్మియూర్మనీయందు చాల క్లిష్టస్థితిని ప్రదేశములలో వైలు సంపూర్ణముగా నడిచెను. రైలు ప్రాంతములందు బహిర్యక్షనయందును బట్టికె అధికమునందును

మాంటాగారికి విందు

భారత సంస్థానాధీశు లొసగుట

లండను జూలై 26:—ఈదినమున, లండనునందలి భారత సంస్థానాధీశులచే, హైదురాబాదు ముల్తానా గారికి విందు గావించబడినది. చాలమంది సభ్యులు సభ జరిగిరి. ఒక నీరు మహారాజుగారు తమ యవస్థానమునందు మాంటాగారు భారతదేశమున కొన్నవనేన నగడించుచు భారతవర్తిత్ర ఆంగ్లా జకీయజులలో మాంటాగూ గారు రక్షణము వహించిరి నడి. రి.

మాంటాగూ గారు త్యాగధర్మములధ్యతేవి తనకృత్య తను వెల్లడించుచు తనకును భారతదేశమున చిరకాలమునుండి గల సంబంధముల నగడించి భారత సంస్థానాధీశులు సార్వభౌమునికి విశ్వాసపాత్రులగు మిచ్చిని నడివెను.

విదేశ విప్లవము

ప్రజాస్వామ్యవాదులు వెనుకకు జనుచుండటం

డల్లిన్ జూలై 26:—పర్మియూర్మనీ పోరాట మనవరము లేకుండనే ప్రభుత్వపటాలములు ప్రజాస్వామ్యవాదులను వెనుకకుదూరుచుండెను. పర్మియూర్మనీ ప్రజాస్వామ్యవాదుల ప్రధాన దుర్గము కాని బారును ఒక్క తుపాకివైన ప్రేక్షకులనే ప్రభుత్వవైస్యములు వశపరచుకొనెను. ప్రజాస్వామ్యవాదులు దాని కదలి వెట్టుటకు పూర్వము అందుగల కోర్కెలను జెముల్లెన, బారక్కులను నాశనమొనర్చిరి. మేయరను చాల స్థానములు వదిలి వేయబడినది. ప్రజాస్వామ్యవాదులు తృణీకరముగా వెనుకకు పోవుచుండటచే వారిలో సమానముగ జని వారిని వెంటాడుట ప్రభుత్వపటాలములకు కష్టముగ నుండెను. ప్రజాస్వామ్యవాదులలోనే పరస్పరకలహములు జనించె ననియు గుంపులు గుంపులు గా పారిపోవుచుండినయు తెలియుచున్నది. చాలామంది నుకద్ద కొక నాయకుడు కిచ్చియు బడినది తెలియుచున్నది.

రాబోవు యుద్ధము

లండను జూలై 27:—నాబుధర్మ, ఫోర్మాయిలధ్యక్షుడి తెరా గారియాధిపత్యము కేంద్ర ప్రజాస్వామ్యవాదులొక్కవో కేసునుండి ప్రజాస్వామ్యవాదు లిచ్చట నిలిచి ఇక సంగ్రామమును సాగించెదరనియు ఆచ్చట తప్పక ఇరుపక్షములవారికిని భూరయద్ధము జరుగుననియు డల్లిన్ నుండి నడుభనజ్ఞులు దలచుచుండిరి.

కై దీలరయిలబండిని పొంచి ఎదుర్కుట

లండను జూలై 26:—హెక్స్ పర్మనండి డల్లిన్ నకు ఆరు వదియంది ఖయిదీలను గొనిపోవుచున్న రైలుబండిని కిల్లాను స్టేషనుకడ ప్రజాస్వామ్యవాదులు ప్రక్కనుట్టులమీద పొంచి యుండి యెదిర్చిరి. రైలులోని ప్రయాణికు లు భయవిహ్వలై పోయిరి. ఖయిదీలను గొనివచ్చుచున్న ప్రభుత్వవైస్యములు మొదటి రెండు వట్టెలలోను తాళములు వేయబడిరి. విను వారు గవాక్షములగుండా దుమికి ఖయిదీలను గొని వచ్చి తమసమీపమున నున్న బడ్డను దుంచిరి. తరువాత ప్రజాస్వామ్యవాదుల నెదిర్చి 45 నిమిషములవరకు పోరాటము సల్పి వారిని పారద్రోలిరి. ప్రభుత్వవైస్యములందు ఇరువురు హతులైరి. ఏ ద్దు రకు గాయములు తగిలెను. ఎన్నిను కర్మీకద్ద ఇంజను డ్రైవరు ఆరెన్టు జేయబడినది. డల్లిన్ రైలుస్టేషను సమీప గృహములనుండియు ప్రజలలోనుండియు ప్రజాస్వామ్యవాదులు ప్రభుత్వవైస్యములపై తుపాకులు ప్రేల్చిరి కాని ఖయిదీలు సురక్షితముగ గమ్యస్థానమునకు గొనిపోబడిరి. ముగ్గురు ప్రజాస్వామ్య వైస్యముల ఆరెన్టు జేయబడిరి.

ఇటలీ మంత్రి వర్గ క్లిష్టస్థితి

మంత్రి వర్గ నిర్మాణ యత్నములు

విఫలము లగుట

రోము, జూలై 26:—నీవలు డెమోక్రాటుసత్వమువారి అధ్యంతరములవలన డెమోక్రాటు మంత్రివర్గమును ఏర్పాటు జేయు ప్రయత్నములను చరలంకరించి. ఇదివరకు ప్రధాన మంత్రిగ నున్న గోర్లిట్టిగారు ప్రస్తుతపరిస్థితులను గురించి ఇట్లు వ్రాసిరి. "దేశకృపచే, దేశాభివృద్ధి కనుపరచితిని పరిష్కరించుటను ప్రాధాన్యముగ నొక్కర ఈవార్ల మెంటరి పరిస్థితులను వెలుపలనుండిని." దీనినిబట్టి ప్రస్తుతసమస్య నర్థము జేసికొనవచ్చును.

ఫాసిస్టులు మిలాను బెదరించుట

మిలాను, మిలాను వెంటాలకు పుద్మమును పసర్మింగోను పాసిస్టి లాక్రమించిని మిలానువార్ల దెలుపుచున్నది. ఇటీవల పాసిస్టులు గావించుచున్న చర్యలను ప్రస్తుతకామిషనుయను గవనించిన యెడల, మిలానునకు నలువైపులనుండియు రాకపోకలను నిలిపి వేసెదమను బెదరింపు నాచరణయందు వెల్లువత్తుచున్నట్లు దోచుచున్నది. రోమునందు "నస్టిసి" యను వార్తాపత్రిక యందు దొక సభ్యుడు ఫాసిస్టుల నాయకుడు మున్నెలిని గాని ద్వంద్వ యుద్ధమునకు పిలిచెను. ఇందుల కాల డ గీకరించెను. దీనినిబట్టి రోమునందలి ప్రజాభిప్రాయమును గవనింపవచ్చును.

గతి క్లిష్టమహమున ప్రధానమంత్రి గోర్లిట్టిగారిని పరాజయము నొందింప జేసిన కాథలిక్కు పాత్రులకు పార్టీ వారి యధ్యంతరములవలన ఆర్లండ్ గారిచే మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేయుటకు గావించబడిన ప్రయత్నములు కృథయ్యెను. సోషలిస్టులను, ఫాసిస్టులను సమాధానము కుడిరిన నేగాని యే మంత్రివర్గమును జయప్రకము గావాలను.

దేశీయ వార్తలు

చెన్నపురి విద్యార్థుల సభ

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి యుపన్యాసము
 ఆజ్ఞోల్లంఘన ఖిలాఫతు సంఘము - సంచార కమిషన్
 చెన్నపురిలో ఖిద్మతు విక్రయము - పోలీసులు అరెస్టుచేసి వదలుట
 కలకత్తాలో విక్రయ నిరోధము - 5 గురు శ్రీలు వర్తకులను హెచ్చరించుట
 బాబా గురుదత్తు సింగుగారు - 5 ఏండ్లు ప్రవాసశిక్ష
 శ్రీమూర్తి చొక్కలింగం పిల్లగారు - ఖిద్మతు కొరకు 6 దినములు ఉపవసించుట
 ఒక వత్సరము కననశిక్ష

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారికి స్వాగతము
 గుంటూరులో పౌరమహాసభ

సన్మాన సంఘము వేర్పరచుట - నగరము నలంకరించుట

విద్యార్థులకు ఉపన్యాసము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ

విద్యాభ్యాసమును పనిజేయును

విద్యుత్ సామగ్రియు హైకోర్టు కేసుగా నన్న వీచియు
 దీక్ష మద్రాసు విద్యార్థులకు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు
 ఉత్సాహవంతముగను, భావోద్వేగము గలుగునట్లుగ నుపన్యాసించి
 6 మద్రాసు విద్యార్థులను, ఉపాధ్యాయులను, స్త్రీశిశువులను
 నకు ముందే యంతసేపటి నుండియూ యచట గుమికూడు
 చుండిరి.

పండితుడు 5-30 గంటలై కొంచెము సేపటికి, యన్
 శ్రీనివాసయ్యగారు, టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు గారలతో
 విచ్చేసిరి. యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొన
 బడిరి.

అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమునందు, యంతమంది
 శ్రేయశాండగా నాలస్యము జేసినందులకు విచారమును దెల్పి,
 రాజనీలంఘన సంఘమువారు చాలాకాలము విచారించుచుం
 దిరనియు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ అస్పృశ్యులై, కొద్దిగా
 జ్వరము తగిలియున్నారనియు, తెప్పిరి. వారు పండిత్ తీర్థనాథకు
 రాజ్యధర్మ తెప్పినను, పండితుడు విద్యార్థుల కాభివృద్ధి గలగు
 జేతనాలకు తమకంత అపాఖ్యాముగ నన్ననవచ్చి యుత్సాహిని
 చెదనునని తెప్పిరి. పండిత్ శిశువారముతో నుపన్యాసించుట
 దని అధ్యక్షులు చింతింపిరి. అన్నివిషయములను గూర్చి వారను
 బడిరి.

పండితుని ఉపన్యాసము

పండితుడు వార్తాపత్రికలు చలించి లేచి యిట్లు పన్యా
 సించెను:-

యశశామితులారా!

నేను మద్రాసుకు వచ్చినపుడు, నామిత్రులు యన్. శ్రీనివాస
 య్యగారు యాసభను గూర్చి చెప్పినపుడు మీకుపన్యాసించుట
 కిచ్చుకొంటిని. అయితే యిప్పుడు కొంచెము అస్పృశ్యతకు నుండు
 టచే నేను అనుకొనినంతగ మీకు చెప్పజాలకున్నాను. మామిత్రు
 లు చెప్పినట్లుగ నేనక్కడ కనలురానివాడనీ. అయితే కొంచె
 ము యిట్లుండి వచ్చినది. దా యని, యువజనస్నేహితుల కాభి
 భంగము జేయునట్లులే తిరి.

విద్యార్థులు: అసహాయోద్యమము

నేను మీకు నిరాకరణోద్యమమునకు విద్యార్థి ప్రపంచ
 మునకు గల సంబంధమును గూర్చి మాటాడ గోరితిని. ఈ
 యోద్యమము, ప్రజాశాసనమునకు పరిపాలించుట కనకు
 గతము, అభ్యుదయము నాపిట్టియు, నాగరక పరిపాలనమును
 నాతికనుగ నుట్టియు, పాలికోర్టులను, సమాజము లక్ష్య
 ము జేయునట్టియు ప్రభుత్వముతో సహకారము మానుటచే
 కాధారపడియున్న దని మీకు తెలియును.

సహకారము?

ఖిద్మతాంతోకన జేయుటకు మహాత్ము డేల గడంగనో
 ఖిద్మతాంతోకన జేయుటకు మహాత్ము డేల గడంగనో
 ఖిద్మతాంతోకన జేయుటకు మహాత్ము డేల గడంగనో

విద్యార్థులు నేను కెప్పుడూలేదు. ఈయోద్యమమునకు
 ప్రచారము చేయుచున్న వారును, కారణాంతరములచే యిం
 జేనివారు సంభవము, యాయోద్యమాద్యక్షులనున్న, యిదియే
 ప్రస్తుతస్థితిలో క్లిష్టమధ్యమయము భావించుచున్నాను.

సహకారావశ్యకత

ప్రభుత్వముతో అమాత్యము సహకారము చేయనిదే చిటి
 కెకు ఉద్వేగము మీరు కొనజాలరు. మీరు కొను అచిటికెకు
 ఉద్వేగము, ఉద్వేగకారము, రేవులు చాటివచ్చినపుడు నాని
 కొనుటవలన మీరామాత్రము ప్రభుత్వ సహకారము జేసిన
 వారగుచున్నాను. కావున ఒకవిద్యాభ్యాసమును అనుసరిం
 పబడెను. ఆకార్యక్రమము నిర్మించుటలో, ప్రభుత్వము బలము
 గలిగి ఆధారపడియుండవలసిన విషయములు అనుచింపబడెను.
 ని రా క ర ణో ద్య మ కా ర్య క్ర మ ము లో ని వి ష య
 ములను పెట్టిన కనుగొనజాలకపోరు. మహాత్ముడు తెప్పి
 నట్లుల యిది ప్రభుత్వములో, దౌర్జన్యవిహిత అసహాయోద్య
 మసాధనముతో జేయు సంరంభము.

విద్యార్థులు: బహిష్కరణము.

విద్యార్థులను, కాలేజీలు, స్కూళ్లు బహిష్కరింప
 వలసి నది గా కొరియుండిరి. దాని యుద్దేశ
 మేమి? ప్రభుత్వమునకు బలము నిచ్చు ప్రతిష్టాప
 నలందు సహాయము లేకుండ జేయుటయే. ఇది ప్రభుత్వము
 వై సంరంభముని ప్రకటించుటచే, దేశమాత యాహ్వానమును విని
 విద్యార్థులు స్వేచ్ఛములతో నెనుటకుగ జేరెదనని తెలుపబడెను.
 గాంధీమహాత్ముడును యితరప్రచారకులును నిరాకరణోద్య
 మతత్వమును విద్యార్థులకు బోధించుచు సంచారము జేసిరి. ఆం
 ద్రువలన పరిపాలనము గల్గెను. కాని నేనుమాత్రము అది సంప్రా
 ద్ధాపనయము గాంచెనని యన్నచో యేమాత్రమును విశ్వసింపజా
 లను. అయితే ఈ విద్యుక్తమును తగినంతమంది యాచరింప
 లేదను మాట సత్యమే. కాని విద్యార్థులు
 యిందులకనే స్వాతంత్ర్యము నమ్మునని ప్రహేళికతోచుటగాక
 నేను కారణములవలన యిటుల జరిగియుండవచ్చును.

విద్యార్థుల కష్టములు

నేను కుదలకొలది విద్యార్థులను జూచితిని. అలహా
 బాదులో మాయింటిపక్కనే కాలేజీయను, దీక్షనిద్యాలయ
 మును, విద్యార్థుల వసతి స్థానములును గలవు
 నేను యిట్లుండి టిటికారాగానే విద్యార్థులను జూచె
 దను. వారు నెలకొలది వాడకు వచ్చి తమ కష్టముల దెల్పిరి
 నేను వారిలో సంప్రాప్తసానుభూతి జూచెదను. విద్యార్థులకొం
 దులు ప్రత్యేక కాణములచే తమవిద్యను విడవదడకున్నయెడల
 నేను వారిని నిందింపను. ఇతరదేశములలో విద్యార్థులతో యుద్ధ
 ముజేయునపుడు వలె మనదేశములో యుద్ధముగూడ దేశభక్తి
 యుద్ధముగా వలెనని కొరకు తప్పు. సామూహిక మిటుల
 జోచుచున్నది.

కెంటుమొదట విద్యార్థులు దేశమాత పిలుపునకు తృప్తి
 కరముగ జవాబిచ్చిరి. పిదపవలన నిలచియుండలేదు. ఇదివరలో
 జెప్పినట్లుల నేనంగుల పరిణాగాని నిందింపను. ఇప్పుడును వి
 యములబట్టి చూడ విద్యార్థులను కాలేజీలు వదలి రమ్మనుట
 లేదు. ఇప్పుడు మేము మిమ్ములను బహిష్కరింపుమని కొరిన
 విద్యార్థులయముల పాత విద్యాలయములను నిర్మింప ప్రయత్నిం
 చుచున్నాము. ఇప్పటికి మాతృభూమి పిలుపును భావమునందు
 గల్గినవారు కాలేజీలను వదలవచ్చును. వదలుటయేగాక దైన్య
 ముతోకరి ముందు నడచుట భగ్యము.

కాలేజీలను వదలి మరల ప్రవేశింపవలసిన విద్యార్థులు
 యీ యోద్యమమునకు ముఖ్యమైనవారు. వారే యీ సంరంభ
 మునకు సాగించుచున్నారు.

[ఈ సమయమున వర్షము యిదివరకు జల్లుచుచున్నది.
 యెక్కువాయెను. వేరుకులు కదలలేదు. పండితుడు ఉపన్యా
 సించుచున్నాడు.]

నాకు ఉపన్యాస ప్రారంభమున నున్న సంకటము
 యిప్పుడు హెచ్చింది. (నవ్వు) ఇంకను ఉపన్యాసించుట నాకు
 మంచిదనుకొనను. (కామిష్టు, అని కేకలు) సరే నేను కానిచ్చె
 దను. అయితే నేనుపన్యాసించగలదని నాకు తోచదు.

ఆదర్శమును జ్ఞాపక ముంచుకొనుము

నేను ముగించక ముందు రెండు మాటలను జెప్పెదను.
 మీరు ఆదర్శమును మరచిపోకుండ దేశము నెదుర్కొనిన నిగా
 నికార్యక్రమమునకు మీరు సహాయము చేయవలెననియే మేము
 కోరుచున్నాము. మీరండిదను కద్దరును భరించి, కాలేజీలకు
 కద్దరుధూర్తి వైఖరినెనని నేనుగోచుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు)
 అస్పృశ్యత తొలగింపుము

అస్పృశ్యతావాదములో మీరు చేతనై నంతవరకు సా
 యము చేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మ
 జేతరులకు భేదాభిప్రాయములు లేకుండ కలసియుండు దని
 గూడ కోరెదను. అదియే మీరు ముఖ్యమైన విషయము.

ఉపన్యాసకు డంటు యిప్పుడు కాలేజీలలో నొసంగు
 విద్యనుగూర్చి చెప్పుచు, యిప్పుడు బోధించు హిందూజాత
 చాతీయము అబద్ధమైనదియు, భారతీయులకు వ్యతిరేకమైనది
 నియు తెప్పిరి. లెక్కలు కాస్త్రము మున్నగువి జాతీయభూతి
 కాలలలో గూడ నేర్పరలయును. అయితే బోధనపద్ధతిమాత్రము
 జాతీయముగ నుండవలయును. భారతవిద్యార్థులు పాశ్చాత్య
 నాగరకతకు ధిమిసి లోబడ గూడదని వారు నొక్కిచెప్పిరి.

పండితుడు ముగించుచున్నట్లు జెప్పెను. "మిమ్ములను
 కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును అనుసరింపవలసినదిగ నేను
 గోరుచున్నాను. అందులకు ఏదో ఘనముగాని, ప్రీతిపాటగాని
 ఆదేశపాత్రయివలదు. ఒక నేరే జేసిలేని, కాలేజీలలో చదువ
 జుక్కనో, లేక జేతనాతీయపు యెక్కువో మీరే నిర్ణయించు
 కొనవచ్చును.

ముగింపు

అర్జునాకా, నాగొంతు యెండిపోవుచున్నది. నిరాకర
 ణోద్యమము విద్యార్థులను కాకను జేయుచున్నదని నేను అచ్చట
 చూచి వినుచుంటిని. అటులగాదని ఖండింపవలం
 చియుంటినిగాని యిప్పుడు శక్తిలేదు. నిరాకరణోద్యమము నిర్మా
 ణలలో నైక్యముగ గలగుజేసెను. ఇంకను యేల ఉపన్యాసించ
 లేకపోతితో కారణముల దెలుపజాలను. కావున యింతింతో
 ముగింప జేసుకొనుచున్నాను. (కుదిర్చి హర్షధ్వనులు).

అధ్యక్షులు కార్యక్రమమును ముగించుచు పండితులకు
 కృతజ్ఞతను దెల్పెను. వారును కద్దరును భరించుటకు గూర్చియు
 జేయవలసియున్న కార్యభారమును గూర్చియు మాటాడిరి. ఒక
 వారములో విద్యార్థులందఱును, కద్దరును భరించియుండుటకు
 జూడ సంతోషముగ నుండును. వారలుల జేసి న
 పు హా త్మ కు జె యి లు లో నుండి వి శు క
 లమై స్వరాజ్యము వచ్చును. పిదప నాకు మద్రాసు విద్యార్థు
 లపత్తమున పండిత్ జేరి హృదయపూర్వకగౌరవము లర్పించిరి.
 పచ్చయ్యప్ప కాలేజీలో యిట్లు అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగ
 నున్న టి. సుబ్బారావుగారు పండితుని కృతజ్ఞతలంబు
 తురి జేసినపిదప, హర్షధ్వనులు చలించి సభ ముగిసెను.

ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణ

భిలాఫతు సంఘము

పర్యటన క్రమము

సంఘమునాకు వేరారునుండి అసహాయభావము కల్గి
 అచట జూరు అసహాయముగా సంఘసభ్యులను కలిసికొనిరి
 అచట గుజరాతు అజ్ఞేరు ప్రతినిధులు గూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి
 బాంబాయిలో భారతీయవారు గూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి. మా
 నా అబ్దులుముదు సాహెబుగారు మరల బాంబాయిలో కల
 సిరి. పూనాలో మహారాష్ట్రీయులు బీజపూరులో కర్నాట
 కులును సాక్ష్యమిచ్చిరి. పూనానుండి నవాబు యిస్మాయిలు
 గారు విచారణకు వెళ్లిరి. వారు మరల ఆగస్టు 28 వ తేదీన కలక
 త్తాలో కలగవారు. 28 వ తేదీనకును సంఘమువారు చెన్నపురి
 నోనుండి అనాకు సాయంకాలము ఈకోడుకు బయలుదేరుదురు.
 29, 30 తేదీలలో యాకోడులో నుండురు. అటనుండి గుంటూ
 రుకేగి అచట 1వ తేదీన మాత్రముండి ఆరాత్రియే అటనుండి బయ
 లుదేరి బాంకిపూరుకు వెళ్లెదరు. 4వ తేదీ నటనుండి అసామంత్ర
 ము బయలుదేరి కలకత్తాకు వచ్చెదరు.

కలకత్తాలో విక్రయనిరోధము

27 వ తేదీ చర్య

5 గురుశ్రీలు మోటారుబండిలో వచ్చుట

27 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 5 గురుశ్రీలు మోటారు బండిలో బారాబారుకు వచ్చి ప్రతిబట్టడకాణమునకు పోయి విశేషబట్టలను విక్రయింప వద్దని బోధించిరి. పురుషుల తవ్వకమున కా లేదు. పోలీసులు మిన్నకుండిరి.

కలకత్తా రాష్ట్రీయ సమావేశము

ఈ సమావేశము సెప్టెంబరు నెల 2 వ తేదీని కల కత్తాలో జరుగును.

జలందరులో మోతాసింగుగారి కేసు

మోతాసింగుగారి రజనాయవాది యగుటచే ఏమియును వాదించలేదు. స్టేటుమెంటుగూడ నీయలేదు. 21 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడును. 2-12-20 వ తేదీని జంజ్రాగ్రామమునను 6-12-20 వ తేదీని రూర్కాలోను సింగుగారి రిచ్చిన రెండు ఉపన్యాసము లను గూర్చి మరి రెండు కేసులు 124 ఏ క్రింద వాఖలుచేయ బడినవి. ఆ కేసులు 10 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినవి.

బాబా గురుదత్తుసింగుగారి కేసు

అమృతసరులో విచారణ

5 ఏండ్లు ప్రవాసశిక్ష

బాబా గురుదత్తుసింగుగారి కేసును విచారణచేసిన శాస్త్రిగారు సింగుగారికి 5 ఏండ్లు ప్రవాసశిక్ష వేసెను.

లాటరీ ప్రకటనము

అనామదాబాదు సారాస్వతీపత్రిక

100 రూపాయలు జూర్రావా

అనామదాబాదులో సారాస్వతీ అను పత్రికలో ప్రభుత్వమువారి అనుమతి బడయని ఒక లాటరీని గురించిన అడ్డూరు ప్రజామెంటు ప్రకటించినందులకు సంపాదకునకు 100 రూపాయలు జూర్రావా వేయబడినది. అది రాజీతు నేరము కానం దున నశింప జూర్రావా చేల్పించెను.

చెన్నపురిలో ఖద్దరువిక్రయము

ఒకవ రక్తని అరెస్టుచేయుట

మందలించి వదిలివేయుట

26 వ తేదీ సాయంత్రము 6-15 గంటలకు బారాకీగా రను మార్కెట్లో రక్తని చీనాబజారులోను ఖద్దరుబట్టల వమ్మయందగా పోలీసులు మార్గనిరోధమునకు అరెస్టుచేసి యువ శిష్టయవద్దకు గొనిపోవనకు మందలించి వదిలివేసెను.

శ్రీమాన్ బొక్కలింగంపేటగారి కేసు

ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష

సాపాంతులము బొక్కలింగంపేటగారి కేసు విచారణ 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తిరువత్తేలిలో జరిగి నది. ఎవ్వరిని కొట్టాలోనికి రానియలేదు. పిల్లగారు స్టేటుమెంటు నియ్యలేదు. ఒకవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడినది. పిచ్చుట వేలకొలదిపక్షము కొద్దువెలుపల పిల్లగారిని సంవత్సరించిరి.

26 వ తేదీ సాయంత్రము నవీరమున గొప్పపట్ట చరిగి నది. పలువురు పిల్లగారిని ప్రశంసించుచు నుపసవ్యసించిరి.

ఖద్దరు వ్యాప్తి

ఆరుదినములు ఉపవసించుట

ఖద్దరు బట్టలను వేయించి విక్రయించుటకు కఠినము వెంట్రుకూపాయలయిన చేరినగాని భోజనము చేయనని శిక్షము చేసి శ్రీమాన్ పిల్లగారు 6 దినములు ఉపవసించిరి. 23 వ తేదీకి వేయిరూపాయలకంటె పొచ్చుగానే ధనముచేరినది. 23 వ తేదీ సాయంత్రము సాపాంతులములో సభచేసి సభాలోనాసంగతి ప్రకటించిరి. సభవారి కొరకై పిల్లగారు సభలోనే వందలకు పోయి పుచ్చుకొని ఉపవాసమును చాలించిరి.

ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము

గుంటూరుపొరుల స్వాగతము

పౌర మహాసభ-నగరము నలంకరించుచుండుట

ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘసభ్యులగు నాయకులు గుంటూరుకు వచ్చినప్పుడు వారికి స్వాగత మొసంగుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు 27 వ తేదీ సాయంత్రము శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణ పంతులు గారి ఆధ్వర్యమున కేంద్ర గుంటూరులో గొప్పపౌరసభ జరిగినది. సంఘమువారికి శివార్జన పత్రము నొసంగుటను మున్యనిపిపాలివారుగూడ సహృదయ పత్రము నొసంగవలెనని వారిని కోరుటకు తీర్మానింపబడినది. సహృదయసంఘమున వెత్తుమంది సభ్యులుగా నీ యోజనం ప బడిరి. ఆ సంఘము సభకు మద్దీ పేంకట ముచ్చయ్య గారధ్యక్షుడు గను చీనుకుర్తి బసవయ్యగారును మరొందరును కార్యదర్శులుగను నియోజింపబడిరి. చందాల తిన్న పౌరసభింపబడినది. చాలయంది ఉత్సాహముతో చంకాల నిచ్చుచున్నారు. నగరమున ఇండ్లకు వెల్లవేయుట విధులలో పందిళ్లువేయుట మున్నగు నలంకారములు జరుగుచున్నవి. ఇతర మండలములనుండి వచ్చుకలంటిరులు మున్నగువారిని వాసభోజనాది సౌకర్యము లభింపజేయునని కాంగ్రెసుకార్యదర్శి నేడు తంజింపెను.

తణుకు తాలూకా

కాంగ్రెసుసంఘము

ఆజ్ఞోల్ భానుగారియొక్క సందేశము

(నిడదవోలు 27-7-22)

ఆజ్ఞోల్ భానుగారు 27 తేదీ ఉదయము కలకత్తా వెళ్లు ప్రైలుబండిలో కలకత్తా వెళ్లుచుండగా తణుకుతాలూకా కాంగ్రెసుసభ్యులును జిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులును ఆరు శ్రీయుత శని వారపు నుబ్బరావుగారును (కార్యదర్శి భారత ఖద్దరువిలయము తెలుగు) శ్రీయుత నిడదవోలు వెంకట్రావుగారును (నిడదవోలు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి) నిడదవోలు రైలుస్టేషనువద్ద యానుచువురుని సందర్శించిరి.

నిడదవోలులో ప్రసిద్ధిచెందిన వక్తరులును తదితరగ్రామ వాసులును వందలకంటె యాయుచువురుని దర్శనముకొరకు స్టేషనునకు వచ్చి శివార్జనసారము స్వాగత మొసంగిరి.

ఆజ్ఞోల్ భానుగారు యాతాలూకాలో జరుగుచున్న నిర్మాణ కార్యక్రమమును గురించియు, యాసంవత్సరము తిలకు స్వకాశనిధికిని కిలాఫత్ నిధికిని వసూలు అయిన ధనము యొక్క వివరములును, ఎంతవఱకు శ్రీ పురుషాచల కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరినదియు నూటికి ఎంతవఱకు ఖద్దరుపత్రము లను ధరించునదియు, ఈతాలూకాలో గవ్వ మెంటువారు ఏమైనా ఆరోధమును కలిగించుచున్నారా అనియు, హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిగురించియు, ఆప్యకృత్యగురించియు, చాతీయవిద్యనుగురించియు శ్రీయుత శనివారపు నుబ్బరావు నిడదవోలు వెంకట్రావుగారును అనుగగా పేరు ఆజ్ఞులుభాను గారి ప్రశ్నల కన్నీటి తగుసమాధానములను తాలూకాయందు ప్రవక్తము జరుగుచున్న ఖద్దరువిధానమును చెప్పగా తణుకు నందు పరిపాలనావ్యవస్థలో నెలకొల్పిన భారతఖద్దరువిలయము యొక్క పరిస్థితులనుగుంచి చాల సంతోషించిరి. ఈతాలూకాలో తిలకు స్వకాశనిధి కిలాఫత్ నిధి కాంగ్రెసు మెంబర్లు విస్తారము చేరకపోవుటలలో తదితరస్థలములకన్న వెనుకబడియున్నదిగావున యాతాలూకాలో మహమ్మదీయులు, హిందువులు తదితరులు వెంటనే నిర్మాణకార్యక్రమములో పాల్గొని నిర్మాణ కార్యక్రమమున త్వరలో పూర్తిచేయవలయునని యాతాలూకా లోని ప్రజలను హెచ్చరించిరి.

ఇండియా గవర్న మెంటువారు బొంబయి ప్రభుత్వము వారికి పాకిస్తామికి తదితరయభివృద్ధికరముల పనులకు కొంత సాయము వెల్లుబడి పెట్టెదమని తెలియజేసిరి. అందుచే సింధు చేతనలు ఆశాముఖ్య కొంతభాగమును తక్షణము నుక్కురగ్రామమున కట్టించుటకు వియోగించవలెనని ఆర్జీనిపంపుచున్నారు. తమ ప్రతినిధులగు కాననసభ్యుల నీవిషయమై ఆందోళనమును జరుపజాలె ననుచున్నారు.

ఇట్టి మంత్రవర్ణకృష్టి కాకణముచే ప్రధానమంత్రుల సమావేశము నిలుపబడరాదనియు, సమైక్యహిందూసమస్యలు ఆత్యవసరములనియు పరామర్శింపబడు వెలుపుచున్నవి.

ఆధినివేశములనుండి పరువుల వెగుతుకీయరాదను ఆంధ్ర యుండరాదని ప్రభులసభవారు తీర్మానించిరి.

ఈజిప్టు నౌకావిషాదము

విచారణవిరములు

రివాల్యుట్ ప్రేల్లుట యనత్యము

లండను, జూలై 25:—ఈదినము “ఈజిప్టు”విషాదమును గురించినవిచారణ తిరిగి ప్రారంభమయెను. నౌకానాయకుడగు కాలియరుగారు విచారింపబడి ఇట్లు తెలిసిరి:—రైల్వేబోటులను వదిలివేయక పూర్వము పైరుమెన్ను, ప్రెస్టురు నౌకాపక్షభాగమున నుండిరి. అందు భారతీయులు గలరని నేను నుడువకాము. రివాల్యుట్ను ప్రేల్లుట గాని ఖద్దరుల యాయుట గాని నేను జూడలేదు. కెప్టెనుకారుగారు నౌకాక రివాల్యుట్ నిచ్చి, శ్రీ లకు తాపియ్యుటల తేయుటకుగాను కళానుల కిలలకుపై దానిని ప్రేల్పితి నని నడివెను.

అయల్మేపేడు వర్క్మ యూనియను ప్రతినిధికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇట్లు తెలిపెను:—లండను బొంబయి సమాచార యందు భారతీయ కళానులే ఉత్తములు. ఆపాయము సంభవింపినపుడు తెల్ల కళానుల యొత్తివ ప్రవర్తనలను సరియగు నాయకునికింద భారతీయకళానుల ప్రవర్తనకు భేద ముండజాలదు. “ఈజిప్టు”నకు సంభవించిన అపాయ మసామాన్యమైనది. కళాను లందరును తెల్లవారేయెను. అంత ప్రాణనష్టమును గలిగిడినది. రైల్వే బోటును వెంటనే సింథుటకు ఏలుగాక పోవుటచే నింత ప్రాణనష్టము గలిగెను. ప్రతివారును, నౌక తిరుగ బడి మునిగివు పోవుటకు పూర్వమే వెలుపలకు వెళ్ల కలయునను నాదుర్దాలో నుండుటచే కళానులు యథాస్థానములం దుండకపోయిరి.

క్రమశిక్షణము తక్కువయ్యెనని ప్రశ్నింపగా, నశి కారణము గాదనియు భారతీయ కళానులే గాక చాలవఱకు తెల్లవారు గూడ భయ వివస్వలైపోయినదియు గాలియరుగారు నడివెను. నౌక మునిగిపోవునప్పు డందరును సమైక్యములోనికి రుమికిరి. వా రందరు యెట్లు వెలుపల బడుదురా యని నౌకాధ్యక్షుడు చెప్పెను.

కారురైలుగారు

నౌకాయందు ప్రధానాధికారి యగు కారురైలు గారిట్లు తెలిసిరి. విషాదము సంభవించుటకు రెండుదినములకు పూర్వము నేను లాస్కర్లను కవారు వేయించితిని. ఇంకను అధికముగ కవారు వేయించినను అంతకంటె మరుగునవారు తమ స్థానములకు జనెడివారని తలపజాలను. రెండునౌకలను డికోనినపుడు ఉత్తయ్య లిచ్చుటకు భారతకళానులు వారిస్థానములందు గాన్నించలేదు. మానవకోపాకు దాటినవేయంతో ప్రతిదియు సంత యక స్వాత్మగా జరుగుటచే వారు స్థానములను వీడిరిగాని మరియొక కారణములేదు. నౌకపక్షుగాన్నించిన భారతీయకళానులు భయ వివస్వలై యేమియు పనిజేయుటకుండిరి. తెల్ల యాద్యోగుల సహాయముతో బోటును దింపితిమి.

బ్రాంసుగారు

లండను జూలై 26:—ఈదినమున బ్రాంసుగారు విచారింపబడి ఇట్లు నడిపిరి. ఆపత్తునందు వెంటనే తెలిపికోనుటకు ఏలగునటుల కళానులు తవరంగులను ధరింపలేదు. పి. అందు 2. కంపెనీవారు తమ నౌకలయం దావిభానము నవలంబింపలేదు. కళానుల కవారు సంకల్ప ప్రికరముగ నేయుండెను. నాయధికారి మునందుగల బోటునందు 40 మందికళానులు గలరు. నేను వారిని వెలుపలకు వెళ్లవలెనని యాజ్ఞాపించలేదు. ఆపత్తును ప్రతివారును బోటులోనికి ఎక్క ప్రయత్నించుచుండిరి.

నౌకయం దొకయధికారియగు బ్రాంసుగారు విచారింపబడి ఇట్లు తెలిపెను. నౌకాదినమున రైల్వే బాకెటులేదు. వాయూ బుట్టులకు రాకు లేనందున దానినందులకు పయోగించితిని. (సప్రస్) ఇంజనుగదిన పక్షింపుచుట దిగితిని. ఆపత్తునందు అయిదుగురు లోడు నీళ్లుండెను. తరువాత నౌక నిచ్చైన సహాయముతో నైకి వచ్చి నౌకానాయకుని కది తెలిపిరి. తరువాత బోటు లోని కళానులను క్రిందకు దింపుటలో వేరొక యధికారికి సహాయ మొనర్పితిని. దాదాపు అరడజను ప్రయాణికులు బోట్లలోనికి దిగుటకు యత్నింప కుండగానే నౌకపై గూర్చొని యుండిరి. మేము వారినిబాచి నూచారిని మేము జనితిమి. నౌక మునిగిపోవుచుండగా నీటిలో దుమికితిని. నీటిలో దాదాపు గంటన్నరవరకున్న శ్రవనాక కెప్టెను బోటునందు నున్నదిగోనిరి. ఆపత్తికే దానియందుచాల మందిగలరు. బోటునం దెక్కిన తరువాత ఒక శ్రీని రక్షించితిమి.

వాతావరణ నిత్య

1922-వ సం॥ జూలై నెల 28-వ శుక్రవారము.

వాతావరణ నిత్య	తాప	వాత	వాతము	వాతము	వాతము
తాప	వాత	వాతము	వాతము	వాతము	వాతము
తాప	75.0	1.45	53.44
వాత	75.7	0.60	36.68
వాతము
వాతము	75.4	1.18	36.26	11.09	...
వాతము
వాతము	74.9	0.58	12.72	0.47	...
వాతము	70.7	67.8	2.25	30.46	9.07
వాతము	76.8	0.12	4.89	3.98	...
వాతము	75.7	0.02	9.87	0.89	...
వాతము	74.5	0.01	8.82	1.85	...
వాతము	74.6	...	10.18	0.41	...
వాతము	77.1	0.17	8.71	0.15	...
వాతము	79.6	0.08	4.18	0.20	...
వాతము	81.7	...	4.05	0.16	...
వాతము	83.1	...	2.17	0.25	...
వాతము	78.4	...	0.08	0.46	...
వాతము	78.9	...	2.27
వాతము	78.0	...	12.56	0.14	...
వాతము	75.0	...	30.42	10.87	...
వాతము	75.8	0.23	57.51	7.34	...
వాతము	75.6	0.33	22.68	19.80	...
వాతము	75.1	0.43	84.0	12.99	...
వాతము	81.2	0.55	72.03	7.05	...
వాతము	76.5	0.80	79.85	6.62	...
వాతము	76.1	0.27	80.37
వాతము	77.3	0.29	67.45	15.10	...
వాతము	72.4	...	6.73	8.74	...
వాతము	74.1	...	5.12	8.23	...
వాతము	75.6	...	1.58	2.50	...
వాతము	74.9	...	0.61	3.04	...
వాతము	75.4	...	2.80	4.79	...
వాతము	79.4	...	4.88	2.03	...
వాతము	65.2	0.11	5.15	3.50	...
వాతము	65.6	0.02	5.42	1.25	...
వాతము	61.6	...	7.17	1.86	...
వాతము	61.8	0.07	9.61	6.22	...
వాతము
వాతము	74.4	7.2	10.05	8.16	...
వాతము	74.1	...	7.09	0.67	...
వాతము	79.4	...	0.61	1.96	...
వాతము	78.8	...	2.48	1.70	...
వాతము	76.8	...	2.84	0.23	...
వాతము	0.25	0.75	...

దక్షిణ, కర్ణాటక, మైసూరులను పేనుములదట్టమున నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మిక్కిలి నుండెను. మైసూరు బొంబాయిలందొర యధికము నుండెను. పశ్చిమ ప్రాంతములు, హైదరాబాదు సెంట్రలులందు సాధారణము నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ నుండెను. బొంబాయి, మైసూరు, పశ్చిమ కర్ణాటక, దక్షిణ కర్ణాటక వేడిమియును మార్పులు లేవు మిగిలిన ప్రదేశములందు శుభ్రము.

బంగాళాఖాతము నుండి నీలిచియుండెను. వర్ష మధికము కావచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. చావూరు. శాశ్వతము కావచ్చును.

కాబూలు అమీరుగారు విమానములో సంచారము సులువుగా సరియైనదిగానుండి బాదబోయెననియు, వజీరులు వీరికి విందొసంగి నాయు, తిరుగు సమీపముగాను కాబూలుకు విమానములతో వచ్చినందు ఇరాకులో ప్రకటితమగు వార్తాపత్రిక తెలుపుచున్నదని ముస్లిము 'కొటులుక్కు' అనుపత్రిక తెలియజేయుచున్నది. ఈ విమానము లన్నియు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లోనే జేయబడెనని ఆపత్రిక వ్రాయుచున్నది. పరిశ్రమతమగు కాబూలుగారు పతాకములు విరాజిల్లిన కుగుడ తెలియుచున్నది.

వరకవిషయములు

మద్రాసు

మారకపు రేటు

ఎస్సఫేజి	...
బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్సుమిషన్ 15 17/82 పెన్నీలు	...
బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 9/16 పెన్నీలు	...
లండన్ డిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 23/82 పెన్నీలు	...
బాంకి కొనుగోలు రేటు	...
మూడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 29/82 పెన్నీలు	...
ఆరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 7/82 పెన్నీలు	...
కలకత్తా మార్కెట్టు	...
కలకత్తా జూలై 27 గురువారము	...
సెల్లెట్టు:—బెంగాలు వాణిజ్యము	...
బెంగాలు	...
కలకత్తా	...
జనపనా:—అంగ్లో ఇండియా	...
యస్. యల్. కెప్టెన్	...
హవురా	...
మారకపు రేటు	...
ఎస్సఫేజి, బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్సుమిషన్ 15 19/82 పెన్నీలు	...
బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు—15 5/8 పెన్నీలు	...
బొంబాయి	...
మైసూరు	...
బొంబాయి జూలై 27 గురువారము	...
సామంతుల ముగిసిపోయిన వాటాలధరలు యాజ్ఞికవిధమున నిలిచియుండెను.	...
అమరావతి అడ్వాన్సు	...
బొంబాయి కాటక్	...
బొంబాయి డ్రాయింగు	...
సెంట్రలు ఇండియా	...
సెంట్రలు	...
కొలబులందు	...
కెనెలు	...
కెనెలు	...
ఫజులు	...
ఇండియా బీడింగు	...
ఇండియా మార్కెట్	...
కొలబులందు	...
మార్కెట్టు	...
మెంబు	...
ఫోన్స్	...
సింగ్లెట్	...
హవుర	...
స్టాక్	...
స్టాక్	...
ఇతరవాటాలు	...
తాతాస్టాల్—రూ 860	...
తాతా నిరమ అండుస్టీలు (ఆర్డీ నెరి, 80)	...
.. (డిఫర్) —215	...
తాతా అయిలుమెట్టు—53	...
సెంట్రలు బాంకి—37	...
తాతా బాంకి—16	...
మారకపు రేటు	...
ఎస్సఫేజి: బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్సుమిషన్ 15 19/82 పెన్నీలు	...
డిమాండు డ్రాఫ్టులు—15 5/8 పెన్నీలు	...

కలకత్తా వార్తలు

కలకత్తా జూలై 26:—నచ్చేబుధవము సానిక్ స్వపరిపాలనామండలియందు హువరాను అభివృద్ధిజేయవలయును సూచి యోచించుటకు సభ జరుగును. అప్పుడు కలకత్తా అభివృద్ధి చట్టపు సభకు మాల్ బిచ్చబడును. హువరాను అభివృద్ధిజేయుటకు ఎవరిని నియమించవలెనని గూడ నిశ్చయించెదరు. కలకత్తా అభివృద్ధి సంఘము వారుగాని ఇంకో కమిషనువారు ప్రత్యేకముగాని ఈ పనికి బానుకోవలెనని నూచించబడినది.

కలకత్తా వైద్యాలయములందు చాదులయేర్పాటులకు ఎక్కువగుచున్న ఖర్చులను సూచి యోచించుటకు ఒక సంఘమును వంగ రాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఈ ఖర్చులో ఎంతభాగము ప్రభుత్వమువారు వ్యాపారుగ భరింపవలసియుండునో గూడ ఈ సంఘమువారు తెలియజేయవలెను. కలకత్తా వైద్యాలయపు చాదుల ప్రతిష్ఠాపనకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నిచ్చుచుండెడివారు. ఈ ప్రతిష్ఠాపనమునందే చాదులను ఉపయోజయింపజేసెను. ప్రతిష్ఠాపనమునకు 1859 లో ఖర్చు నెల 1 కి 200 రూప్యములుండెడివి 1921 లో 1 1/2 లక్షల రూప్యములు అయెను. సామ్యులేకపోవుటచే పనిచేయుట కీ ప్రతిష్ఠాపనమునకు వీలులేకున్నది. నాశనముగ నియమించబడిన సంఘమువారు ఈ ప్రతిష్ఠాపనపు అర్థికపరిస్థితులు చక్కబరచుమార్గమును పొందవలయును.

గువర్నమెంట్, టూడీ సబ్ డివిజన్ లో కాడిబాగ తాలూకాను 20 మిల్లీవరకు సెటిల్మెంటు సరంచమని ప్రభుత్వమువారి భయమిచ్చియున్నది. సెటిల్మెంటు జరిగి 5 మిల్లీయన్లది. మరల ఇప్పుడే వైసె జెప్పబడిన యథాము నిచ్చియు సరణ జేయబడుట వ్యాపారుగానియు దానినలన నష్టముచేయుననియు టూడీ సబ్ డివిజన్ జమీందారులు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి రాయబారమునంపిన కరాచీనుండి తిరిగివచ్చి తెలుపుచున్నది. ఏదైనా ప్రత్యేక సంఘముగానుకై సెటిల్మెంటు పాఠశాలలు ఆ సంఘము పిల్లలకే మతసాంప్రదాయముచేతనైన నేమి సాంఘిక చారములవలన నేమి మరలకారణములచే నేమి చేయుకొననున్నచో ఆ పాఠశాలలకు ఇకముందు—'గ్రాంటిక్' ఎందుకు. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు అర్థిక సహాయము జేసెదరు.

ఆంధ్ర గాష్టిముగో నిగమించియుండు ప్రజలకు ఒక మనవి 1 అండ్లు ఉదయం 8 1/2 గంటలకు ఆల్బోల్లంపుకమిటీ వారు భిలాఫత్ కమిటీవారు గుంటూరు పట్టణమునకు వచ్చుచున్న సంగతి ఆ దినికి తెలిసిన విషయము. వారు జూలై 31 రాత్రి 9 గంటలకు కుద్రాపూర్ లైలు ఎక్కి యుదయం గుంటూరుకు తెనాలిమీదుగా వచ్చెదరు. గుంటూరు జిల్లా డిప్యూటీ, చీఫ్ కలెక్టర్, పోస్టల్, పోస్టాఫీసు, తెనాలి పట్టణములలో నున్న యానవృద్ధి ప్రజలు ఆయా స్థలములందు భావించుచున్నంత వచ్చి ఈ తానా పూర్వకమైన సన్యామును కాకి ఆర్మీంచవలయును. రాష్ట్రములోనున్న జేరాభిమానులందరు గుంటూరు ఆసనయమున వచ్చేసి ఆతిథులు సత్కరింపబడుచే ప్రార్థించుచున్నాను. (ఆంధ్ర గాష్టి) ముసంఘపు కార్యదర్శి

మైసూరు రిప్రజెంటేటివు సభ వరింత త్వస్థికరముగ ప్రజాప్రాతినిధ్యమును వహించుటకు ఆసభకు గుర్తించిన ప్రజా సంఘములన్నియు ఒక్కొక్కసభ్యుని ఎన్నుకొనుట కధికారమును ప్రభుత్వమువారు తీర్పు జేసిరి. ఆ సంఘములకేరఫున రిప్రజెంటేటివు సభకు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు అసభికారసభ్యులు 25 మంది యుండవలెను.

మైసూరు రిసన్యూకాభిలో హుజూరాయి కాభిను చేర్చబడినది నెల 1 కి 27000 రూప్యములు మిగిలినవి.

పెనుగొండ కో ఆపరేటివ్ ఆనరరీ అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారుగారి కోర్టులో

దావా నెంబరు.	వాది.	ప్రతివాది.	మొత్తము.
O. S. No. 21/22	అర్బుక్ బాంకు ప్రసిడెంటు సా॥ పెనుగొండ.	1 O. V. దక్షిణామూర్తి వర్మరా	524--6-0
O. S. No. 33/22	డిటా	2 డిటా	135--12-0
O. S. No. 37/22	డిటా	3 డిటా	151--4-0

పై నెంబర్లలో ప్రతివాది అయిన O. V. దక్షిణామూర్తి అను నతనికి ఎన్ని దఫాలు సమకాలు చేయించినను జారీ కాక తప్పించుకొన్నట్లు సంగతి తెలిసినది. ఈ నెంబర్లు 10--8--1922 తేదీన పెనుగొండలో వాయిదా వేయబడినవి. ఆనాడు సదరీ O. V. దక్షిణామూర్తి హాజరు కానియెడల ఏకకక్షిపైన తీర్పుచేయబడు నని యిందువల్ల తెలుపడమైనది.

పెనుగొండ }
25-7-1922.

(Sd) N. Somasundaram. Honorary Assistant Registrar of Co-operative Societies, Penukonda.

(నుగూరి సుబ్బారావుగారు)

రాజకొశము పన్నులవలన నిభిన్నుని చేదనకును. ధన
పన్నులకన్న వై 50 గ వంతును, అవగా నూటికి రెడవవంతును
రాజులిపన్ను; భూములపానుము, నక్షత్ర, నీటిసమపాయముల
ననుసరించి యెనిమిదవంతు, ఆరవంతు, పది డెడవవంతును
భాగము పంటలపొదిన, కృషిముల, చురుగును జెన్న, జండలు,
రాతిపొత్తలు, నీవిలో పద్భ్యమును, లింబులు పనివాండ్లు,
స్కూదులకు కూలివాండ్లవలన నెల కొకదిండును పని తీసికొనట
వలనను రాజు పన్ను స్వీకరించునది.

మన మీదికముగ వేరకాలమునుండి సూత్రముగ ముదతము
మనయావ్యయ రాజు, రాజ్యము, ప్రభలు, పన్నులు ననుమియ
ములపై (సత్యంతప్రాచీన కాలము నాటికి) యెట్టి నాగరక తాకి
ప్రాచీనములు కలిగియుండిరో తెలిసికొంటిమి. అప్పుటివద్ద
నర్పులు, సోదశమహారాజులు నెట్లు పాలించిరో ననముగ
బురాణవాద్యమును నున్నదియున్నది. అనియుల కొక్క
సారి పోయి పురాణవాద్యము ప్రవర్తించినరంగముల నొక్క
సారి చూడము.) రామానుజము, భారతము, 19 పురాణములు
18 ఉపపురాణములగునాడే మనకు జక్కముయ్యత్రములు
జూపునున్నవి. దేశ మంతయు నరణ్యము - కయంకరక్కము
నంబులు - రాక్షసుల భీకరకృత్యములు గనబడుచున్నవి
అ కాలమునాటి ప్రాచీనములై పోక నీరసమునకు బరస్పరములై

శ్లోకము పురాణాధారముననుపేది వ్యాప్తివేందెట్లు కనబడుచున్నదానికొకవర్ణనమునందఁ జాత్రికయంగమున కనబడుచున్న పక్షుల పద్ధతుల నుండి వ్యాప్తిమున జరిగితిరించుచున్నాఁడనుకాదు!

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వీయతలేఖనుండి)

శ్రీయంతి తిరుమలరావుగారికి అభినందనము

జూలై 24:— శ్రీయంతి మొదలకంటి తిరుమలరావు గారు శ్రీకృష్ణజన్మశాసనము ఆరంభమున గడపి యీ 22 వ లేడి తేదీనుండి 6 గంటలకు రాజమహేంద్రవరము నుండి బ్రాలు బ్రాలునుండి విడుదలయై బంధుమిత్రులచే వాహనమున బండిలో నిర్మలమధ్యస్థము పాస్సంబు బండిలో ఇక్కడనుండి గంటలకు వచ్చిరి. మార్గమధ్యముననే ఆదేశాభిమానుని అహ్వనించుచు శ్రీమతులు గురువ్రాడి కామోజిరావు గారు (గోదావరిజిల్లా కాలెగ్రాను సంఘ కార్యదర్శి) డాక్టరు వేదాంతము వెంకట కృష్ణయ్యగారు (కాకినాడ తాలూకా కాలెగ్రాను కార్యదర్శి) మున్నగువారు వాహనములలో బండ్లను వదిలి వెళ్లి గంధర్వించిరి. కాకినాడకువచ్చునై యున్నందున సుమారు రెండువందల మంది పౌరులు ఆయనకుని గౌరవించిరి. ఈ సందర్భముననే శ్రీకొని వచ్చుచున్న పురజులు ప్రయత్నించిరి. కాని తిరుమలరావుగారు యీ ఆదంబర ప్రదర్శనములకు అంగీకరింపక తిన్నగ తన యింటికి జని తల్లిదండ్రుల గారిని వారి యానందమునకు పాత్రుడయ్యెను. స్వాగత్యర్థమైన యాయుధములు జూచి దీక్షన లాగుకుంటు అనేకము శ్రీలుపురుషులు ఈ సందర్భమున మార్గముననే యుండిరి. కాని వారిని నోరెత్తము ఈడేశాభిమాను విచారించెను.

పౌరసభ

సాయంత్రము 5-30 గంటలకు శ్రీతిరుమలరావు గారికి కృతజ్ఞతా పూర్వక స్వాగత మొసంగుటకు వై.డా. వెంకటచలపతి పురచంద్రమున గొప్ప పౌరసభ గావింపబడినది. శ్రీలుపురుషులు 500 వరకు గూడిరి. ఇట్టి శాస్త్రాచార్యులకును మాటలు నాలుగునెలలవరకు జరుపబడలేదు. సభాసభాగమును చచ్చిపోయినదని చెప్పవచ్చు జిల్లా కలెక్టరు మున్నగు వారలకు చచ్చినది లేదని చంపగల్గినది లేదని యీ సందర్భమున నున్నట్లు నిర్ణయము కాకినాడపట్టణ మందే ఇట్టి సభను ఆచరించినవారు తెలిపినవారికి విశేషము కాగలదని వ్యక్తపరిచినది.

శ్రీయంతి కాంగంటి నుండయ్యగారు సభాధ్యక్షుడుగా నిర్వహించెను. శ్రీతిరుమలరావుగారు 20 వత్సరములు గడచిన యనకు డెరియ, పట్టణాక్షల నదలి సర్వశలను వివరాది సంపూర్ణమైన త్యాగములతో అసహాయవాదమై యాపురమున ప్రభుభయమున విద్యార్థులకు అసహాయవాదతత్వమును కాలెగ్రాను ఆజ్ఞను పోషించినట్టి ధీమతులు, విద్యుల నాయకుల కండయై మార్గదర్శియగు చొరవ్యరాహిత్య సభాసభాగమునూ మన స్వరాజ్యసంపాదక జిల్లాయందు ప్రజాప్రభోధము చేసి పాటుపడినట్టి సాహసవీరులు తునిలో ఆయన యిచ్చిన కడ పటియపనాసము ప్రభుత్వమువారు రాజదోహకర మైనదని యెంచి నుమారు 15 రోజులు రిమెండులోనుంచి పిమ్మట 6 నూనములు కరికనకము వేసినప్పుడు అతివైరము నవలించి ఎకనిన్ని కృతికపు సలహాలు చెప్పిన ను సుచె వియ్యగినిక వికృతమునై సుఖముగ నెంచి శ్రీకృష్ణ జన్మశాసనమునుండి విడుదలపొంది తమ యందరయెడల నన్ను స్వాగత్యర్థి యాచిరి అనియ, అట్టి మనఃభావక స్వాగతమిచ్చుట కేసభ యంత్రోపబడినదియు అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రకటించిరి.

తరువాత శ్రీయంతి గు. కామోజిరావుగారు పౌరుల తరపును కాలెగ్రాను తరపును స్వాగతమిచ్చిరి.

రెయితుల తరపున శ్రీయంతి నుగిల్లి నుబ్బారావు గారు తిరుమలరావుగారి నుగిల్లియనకు మెచ్చుచు కాంగ్రెసునకు ఎల్లరును బద్ధులై అసహాయతలని యుద్ధించిరి.

కాకినాడ శ్రీల కాలెగ్రాను కార్యదర్శియగు శ్రీమతి పులుగుర్ర కనకమ్మగారు శ్రీలకృష్ణ స్వాగతమిచ్చి ఆశ్చర్య దించుచు పురుషులెల్లరును నిట్టిస్వాగత్యముచేసి యాహునుం దును పరమనందును ముత్తులు కావలసివచ్చెను. ప్రభుత్వము వారు అధికారము వారిచేసెలలో నున్నది కాన ఏమిచేసెను చేయలసివచ్చెను. వ్యాపార మధ్యయుగమున ఆవ్యాపారము వ్యాపారమును మార్గమున కేంద్రీకరించుటయో, కాని యీ సభాసభా నివారణ శక్తియు సభాసభాసభాసభా, ప్రభుత్వము సభాసభా చేయలేనదియు, ఈసభాసభా ఆయనలను చల్లబడెపోయినట్లును వారు అసహాయక శక్తిగలవనవచ్చెను, ఇప్పుడే కాంగంటి కాలెగ్రాము వారి మధికారమును కాదనినది, ఇది సంపూర్ణగా గాంధీ మహాత్ముని ప్రభావమున నియు, మహాత్ముని యాజ్ఞ లేనో అనియే యిప్పుడెల్లరు నాచరింపవలెనని యున్నవార్యముల నుపసంహరించెను.

పిమ్మట పులుగుర్ర ధీమతులూరిగారు గంభీరోపన్యాసము గావింపి కాలెగ్రాను భలాభిమానులను మార్గమున స్వాగత

పాలకొండ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

తాలూకా సంఘనిర్మాణ విధానమునకు ఈక్రింది మార్పులు జూన్ 9 వ లేడిన పాలకొండలో కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిచే నూచింపబడి జూలై 20 వ లేడిన తాలూకా సంఘసభలో స్థిరపరచబడినది.

1. ఈ తాలూకా పరిధిలోని ఫిర్యాదులుగా విభజించబడినవి. ఒక్కొక్క ఫిర్యాదు ముప్పది గ్రామములు చేరి యుండును. పాలకొండ, వీరభట్ల, సంగం, వావిలివలస, శిలంపేట, సుకేతి, రాజాం, సింధూ, శిరిపురం, వంజరాం, ఉప్పిలివలస, ఫిర్యాదుగ్రామములుగా నిర్ణయించబడినవి.
2. తాలూకా సంఘసభ్యుల సంఖ్య ఫిర్యాదు 1 కి 5 మంది చొప్పున 55 మందివరకు పెంచబడినది. సభ్యులు సాలునకు 1 కంటకు చందా చెల్లింపవలసియుండును.
3. ఫిర్యాదు 1 కి ఒకరుచొక్కరు పరుసోకండుమంది కార్యనిర్వాహకవర్గముగా నుండును. ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు మున్నందు ఇతరులు జేర్చుకొను అధికారముతో ఒకసంవత్సరమువరకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నిర్వహించబడిరి.

యెస్సెమిల్లి ప్రకాశశంకురుగారు, బి. యె. (రాజాం) అధ్యక్షులు.

మునుమూరు వెంకటరావుగారు:—ఉపాధ్యక్షులు.

కార్యదర్శులు:— ఎ.మెల్లె నారాయణరావుగారు, రే. వెం. నుబ్బారావుగారు, విస్సాప్రగడ రామమూర్తిగారు, జి. కామేశ్వరరావుగారు.

కార్యదర్శులు:— బంధారు రామమూర్తిగారు, తేల్లూల వీరభక్తాశంగారు, మేడూరు సవ్యసాచయ్యగారు.

సంస్కరణము, జమాఖర్చు లెక్కలు, ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుగుచుకొను అత్యవసరమునకును దురుడును ఇతరులందు మనసంఘమునకు ఉత్తరములు రాజాంనకు అధ్యక్షుని పేర వ్రాయుచుండవలెను.

తాలూకా సంఘముయొక్క ప్రధాన కార్యాలయము పాలకొండనుండి రాజాంనకు మార్చబడినది.

తీర్మానములు

1. కాలెగ్రాను నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు ప్రధానభాగముగా గల ఖద్దరువాడపమునకై ఈ తాలూకాలో మట్టి

తీర్మానము నుపపాదించెను. డాక్టరు వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారు బలవంతము ఏర్పాటు చేయలేనట్టిది ఖద్దరువాడపకుండ అధికారికములకు భయపడకుండ వెల్లరును భరింపవలసినదని నొక్కిచెప్పిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

ఆరేట శ్రీమతి తిరుమలరావుగారు పౌరులయొక్క కార్యక్రమములకు చిహ్నమైనవారు వెలగొండ లేడి సభకు నమస్కరించిరి. ఆయన యెంత చిక్కి బలహీనులై యుండినను గ్రామీణాభిమాను అయినవరకు వెంకటచలపతి సహజ కార్యదర్శియై యెల్ల గ్రామీణులకు రిమెండులోనుంచి పిమ్మట 6 నూనములు కరికనకము వేసినప్పుడు అతివైరము నవలించి ఎకనిన్ని కృతికపు సలహాలు చెప్పిన ను సుచె వియ్యగినిక వికృతమునై సుఖముగ నెంచి శ్రీకృష్ణ జన్మశాసనమునుండి విడుదలపొంది తమ యందరయెడల నన్ను స్వాగత్యర్థి యాచిరి అనియ, అట్టి మనఃభావక స్వాగతమిచ్చుట కేసభ యంత్రోపబడినదియు అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రకటించిరి.

సభ రాత్రి 10-30 గంటలకు ముగిసెను.

81 వ లేడి వావిలివలస సభ జూలై 28 తీర్మానము ననుసరించి ఒక సంవత్సరము పరిమితిగాగల వెయ్యిరూపాయల ఋణము వసూలు చేయవలెనని తీర్మానము చేసెను. వావిలివలసనుండి వావిలివలస, రాజాం, పాలకొండ గ్రామములలో రాట్టముల మగ్గములవని, అద్దకపుపేనులు, విశేషముగా జరుగుచుండుటచేతను, విశాఖపట్నంలో గూడిన రాత్తకార్యసంఘము వారి నూచన ప్రకారము, రాజాం, శిరిపురం, సుంవరం, మున్నగు గ్రామములలో ఇంకను ఎక్కడగల గుమ్మలు కాలెగ్రాను సంఘ యాజమాన్యము క్రిందకు తీసుకువచ్చుటకు అవకాశమున్నందునను, ఖద్దరు ఉద్యమాభివృద్ధికై ఈ తాలూకాలో వెయ్యిరూపాయలు ఋణముగా నిర్ణయించి రాత్తకార్యసంఘమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

2. ప్రతి తాలూకా యందును ఈ దిగువ పనులవారిగా ప్రతి చేతికత్తుల వివరణ పట్టికను తయారుచేయుటయు (ఇది తాలూకా ప్రధాన గ్రామమునందును చేయవలెను) చేతికత్తుల వస్తుప్రదర్శనాగారమును నెలకొల్పి చేతికత్తుల ప్రదర్శన బోధించుటయు ప్రచారముల ముఖ్యకర్తయని ఈసభవారు వాచ్చరించుచున్నారు.

నూచన:—గ్రామం, జనసంఖ్య, ప్రతిపంపేసిన నిస్తీర్ణము, వడుకుట తెలిసిన శ్రీలు, పురుషులు, పనిచేయుచున్న రాజములగంధ్య, ఒక్కొక్కరాజునై సగటున వారమునకు తయారగు నూలు, పనిచేయుచున్న మగ్గులసంఖ్య, వేరే తెలిసిన శ్రీలు, పురుషులు, ఒక్కొక్కమగ్గునై సగటున వారమునకు తయారగు సీమనూలుబట్ట, వడుకునూలుబట్ట, ఇతర చేతికత్తులు వాటిసాముఖ్యత.

3. తాలూకా సంఘము నూతనముగా నిర్ణయించినది నను, ప్రస్తుతము తాలూకా క్రమప్రచారమునకు వలయు భనము సమకూడకుండునను, కొంతకాలమువరకు తాలూకా ప్రచారనిర్వహణమునకు రు 25 లు భనకరణము చేయ జిల్లా సంఘమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

4. ఇటీవల కొంతకాలము వరకు ఈ తాలూకాలో ప్రచారముగా నుండిన రాంభట్ల జోగన్న శక్తిగా, పాణింగి పల్లి కృష్ణమూర్తిగారు పంపిన రాజీనామాలు అంగీకరించబడినవి. వారు తమప్రచార రిపోర్టులను కనూర్, ఖమ్మం పట్టికలను ఇతర రికార్డులను త్వరలో అధ్యక్షున కందజేసి ఇతరులకు కాలెగ్రాను పేరున క్యరనారింప రాదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. గత జూలై మాసమునుండి మాతాలూకాలో వేతన ప్రచారముగా పనిచేయుచున్న రే. వెం. నుబ్బారావుగారు గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధింపబడునందు గౌరవప్రచారముగా పనిచేయుటకు నిర్ణయించుకొని ఇటీవలి వేతనములను వాపసు చేసినందున వారి త్యాగమునకు ఈసభవారు ప్రశంసించుచున్నారు.

6. ఇతరవరు అధ్యక్షులుగానండి తాలూకా సంఘసభ్యుల వారమును జేర్చుతో నిర్వహించిన మ-రా-శ్రీ మునుమూరు వెంకటరావు పంతులుగారిని ఈసభవారు అభినందించుచున్నారు.

తాలూకా ఖద్దరువాడి విరివిగా ఋణమునిచ్చి ఉద్యమ వ్యాపకమునకు తోడ్పడ తాలూకావాసులను ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. విస్సాప్రగడ రామమూర్తి, కార్యదర్శి

13 వ నిఖిల భారత వర్షియాయుర్వేద సమ్మేళనము ప్రస్తావనము, రాజమహేంద్రవరం

22-7-22 గాజుకు 24-7-22 వరకు కనూలు అయిన యీ రిగిన సభాసభాసభాసభా చందాలను వందనములతో అందుకొన్నాను.

అన్నపర్తి నరసింహారావుగారు	5-0-0
మాకరాజు వెంకట్రాజుగారు	5-0-0
పొన్నాడ భాస్కరంగారు	10-0-0
పొన్నాడ గోపాలస్వామిగారు	10-0-0
శేమలూరు మల్లయ్యగారు	2-0-0
యస్. పులివెందులగారు	2-0-0
పి. యల్. వారాయణగారు	1-0-0
కె. కోటయ్యగారు	0-8-0
వై. నరసింహంపంతులుగారు	10-0-0
మంథా సూర్యనారాయణగారు	10-0-0
బి. అప్పారావుగారు	4-0-0
దారా చినరాజులింగంగారు	5-0-0
ఓ. సోమనందంపంతులుగారు	2-0-0
పి. చినవెంకన్నగారు	2-0-0
వి. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు	3-0-0
జె. లచ్చయ్యగారు	2-0-0
కోటిరాజు సవ్యసాచయ్యగారు	5-0-0

జి. శ్రీనివాసరావు, కార్యదర్శి.

కమమహాజనులకు హెచ్చరిక

(వల్లూరి సత్యనారాయణగారు)

మనసంఘమున గల లోపముల చక్కబరచి సంఘాధారణ జేయ సంకల్పించి తమ నిరంతరదీక్షాఫలితముగా గాంధీయ మహానీయులు సంఘ మొందు స్థాపించి, తత్సంఘమాచంద్రతారార్కముండు నట్లుగా, రిజిస్టరు చేయించి, కొంతద్రవ్య సేకరణముజేసి యే టేట కొద్దిమంది బీదవిద్యార్థుల వేతనముల కార్జమున గాంత వ్యయపరచుచు సంఘాధ్యక్షముల నిర్వహించుచుట టంగుటూరున జరిగిన యొనిమిదవ కమ్యునహాజను సభలో కార్యనిర్వాహక సంఘ శక్రటరీ నూరవవేసి వెంకయ్య చాదరి గారిచే చదువబడి ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రచురింపబడ్డ వ్యాసమువలన పాఠకులు తెలిసికొనియే యుండును.

మనసంఘము నేటివరకు చేసినపని చూచి: వో అంత తృప్తిగరముగా గన్పట్టును. సంఘము రిజిస్టరు చేయించబడినప్పటికి రు॥ 1000 లను, పిమ్మట మరెయిక పదివేల రూపాయలు సరస్వతీ ప్రసన్నమును అందు కొంత లక్షీప్రసన్నమును పిక్మయొకరము మాగాణి భూమియు, ఏ ముప్పది నలుబది మంది బీదవిద్యార్థులకో వేతనము లిచ్చుటయు, మొయిలు హాల్లింగు నేవ న్నుగల చెప్పబెచ్చటనో కొన్ని కేంద్రరీ, లాయరు కేంద్రరీ పాఠశాలలు విలసిల్లుటయేనా నేటికి గలిగిన యభివృద్ధి! నేనట్లు వ్రాయుట సంఘాభిమానుల నిరుత్సాహ పరచుట నాయుద్దేశము గాదు. మనసంఘాభివృద్ధిమార్గము మిగుల సంతోచితముగా నుండెనని నాయభిప్రాయము.

మహాజనసభలు నేటికి కొన్నిటి జరుపగలిగితిమి. అభివృద్ధి: కుర్రములు మొలకలెత్తినది. మనసంఘ మిక ననామకముగా దని సంతోషించిన లాభములేదు. సంఘపురోభివృద్ధికి జేయవలసిన కార్యమునందు శతావధిమైనను యప్పటికి జేయగలిగితిమి యువ్వట్లు టకు వీలులేదు. ప్రబోధాంబుడ మాడంబర శుక్మవాగ్దోషియులుములతో గాలహరణము చేయక కార్యానుకూలత కనించి నిరంతర సక్రమవిధుల వర్తించిననే తప్ప యే తదభివృద్ధికుర్రములు దినదిన ప్రార్థమానమగుట కల.

ఆద్యులారా! మనకంద్లయెదుట ప్రావ్యక్షముగా జుగుకాంగ్రెసు ప్రచారమును గనుడు. అసహాయోద్యమమునకు పూర్వమున ప్రస్తుతమున కాంగ్రెసు యెంతవని జేయగలిగి: దో విచారింపుడు. కాంగ్రెసున కీబలమెందువలన గలిగినది? ఈ వృద్ధియట్లు గలిగినది. అసహాయోద్యమ ఫలితముగా యేర్పడిన, గ్రామ, ఫిర్యా, తాలూకా, జిల్లా, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముల నిరంతర దీక్షాసక్రమ ప్రబోధముచే గాదా? వీరింజ్జి మాడ ప్రతి కార్యము యొక్క వృద్ధి తయములు ప్రబోధము ననుసరించి యుండుట తెల్లమేగదా?

అక్షియట్లుండెను. ఏదేని యొక కార్యము: డల చార్చి నపు డింట గెల్చిన గాని బయట సాధ్యము: గాదనియెడు నాశోక్తి విడనాడి మన సంఘియులు పెక్కుండు స్వసంఘ ప్రాస్యమును గుర్తింపక, సంఘాధా:ణ మార్గములయక యట్టికగుర లేనివాడు స్వర్గమున కెగుర బోయెడు చందమున నీ యసహాయోద్యమ సాగరతీరంగముల మనిగి స్వసంఘ సేవాభిమాన రహితములే దేశాభిమానము, దేశసేవయని పలకరించుట విపరీతము గాదే! ఈనానావారంబట్టి దేశాభిమాన వినిహీత్వమును బోధించుట నాయుద్దేశమని భావింపజను. మున్ముందు యే జాతికాజాతి సంఘంబులు నెలకొల్పి ఆయాసంఘ బులం గల్గులోపంబుల సరరించుట గల్గెనేని సంఘాధారణ దీక్షాపకల యందును, సంఘసేవా పరాయణులందు సుఘీయులకపరి మితి విశ్వాసము జనించును. పిమ్మటా సంఘాధా:ణక పెద్దలెట్లు త్రిప్పినను సంఘియులు లేకమాత్రమైన సంఘాచింతక యొక్క మృడి సంఘసేవా పరాయణు లేపధమున నర్తించు మ్న నాపధమున నడతురు. దేశాభిమానము, స్వశోధ్యమ నూత్రిములు అంటు:ట్టినవిధమున ననతికాలమున నెంత విద్యాగంధ మెగుగని వాకి మనఃఫలకముల నైనను చాత్తు కొనగలవు. కాన స్వసంఘాధారణ ముండుగా జరిగినవో, దేశోద్ధా:ణ మెంత లేలికయగునో పాఠకులే యూహింపుడు.

అన్నలారా! అసహాయోద్యమమున తలద్రవ్వకొనుటయే గాని అనాది సిద్ధముగా మనసంఘమున విరివిగా నుపయోగంప జడిన రాటము నర్తమానమున గాంధీ మహాత్మునిచే శ్రబోధింప జడిన రాటము మన సంఘమున నిపుడెంత యాదరింప బడుచున్నదో ఎంతయుపయోగ పడుతుండుచున్నదో గుర్తించితిరా? అన్ని: పూజ్యము. స్వసంఘము, స్వసంఘాభి మానము, స్వసంఘాభిమానము. స్వసంఘాధారణము తెలియని వారలకు, మనలో కొందరి కెట్లునో లభ్యమైన విడిమిడి జ్ఞాన పురస్కృతులై చరకము, చరకము అని శంఖాదినవో చటుటన తలకెక్కునా? పూర్వాశ్చ నాగరికతా వ్యాపాగోతులకు వడివడి యెంబటట్లు నా? అసహాయోద్యమమునం దగ న్నాము లలంకరించినవాడ,

అలంకరింప నున్నవాడ, దేశము, దేశాభిమానము, దేశసేవయని నంత రక్తము చలించు యువజనులు తమ సాహసమును, యుత్సాహమును, దీక్షను స్వసంఘాధారణకు వినియోగించినవో పూజనీయుడు. మహాత్ము గాంధీ బోధించిన చరకము మనసంఘ మిపుడుపయోగించు దానికంటె వేయి రెట్లుధికముగా పని జరుప గలుగుటకు మిక్కిలి అనుకూలించి యుండును.

వ్యక్తిసంఘంబులు నెలకొన్నగాని కాంగ్రెసు నియమానుసారము నానాజాతులయందు అసహాయోద్యమ తత్వము వ్యాప్తిజేసి కార్యసఫలత గాంచ నేరక పునాది కట్టుదిట్టము లేని భవనమువలె నిరంతర కార్యాభాసనకు మూలమగును. భగవత్కృత్యానువేతనము, మన సంఘ నాయక శిరోమణుల నిర్మల భవోద్దేశము చేతను మన స ఘము రిజిస్టరు చేయబడినది. అందువలన మన సంఘాధారణ విషయము సగము పూర్తి అయినట్లొచడగును. యేతస్సంఘవృక్షము ననతికాలముననే ఫలయుతిము గావలయును. ఫలయుతసంఘ వృక్షమును వీక్షింప గుత్తూహలమున్నవో తగిన రి హదమున్న గాని ఫలయుతము గా: ఎదుగు బాదుగులేక గిడప బారిపుట్టినది పుట్టినట్లే యుండును. జరంత్రప్రబోధమే అవసర దోహదము. దీనినే ప్రోపగండావర్కు అనియెదగు. సదత ప్రోపగండావర్కు విధివిధాన మిక్రింద వివరి చెదను.

మన సంఘాధ్యక్షములు శ్రీపూర్తిగా నాచరణలోనికి రావలెను. సంఘాధారణ మతి చురుకుగా జరుగవలెను. సంఘనియమిత కార్యములు బాధ్యతతో నిర్వహించబడవలెను. వికమత్వము పాదుకొనవలెను అని మనము భావించువో, కాంగ్రెసుసంఘములట్లు గ్రామ ఫిర్యా తాలూకా జిల్లా రాష్ట్రసంఘంబుల స్థాపింపవలెను. ఇట్టి సంఘములున్న గాని సంఘాభిమానము బాధ్యత పెంపొందనెంత.

ఈ వివిధసంఘముల పోషణకున్న యిప్పటివలె యే కొద్దిమంది బీదవిద్యార్థులకో వేతన నడుపాయును చేయుటగాక పెక్కుండు దీక్షబాలురు విద్యార్థివేతనము లిచ్చుటకున్న యికర దేశములకు విద్యార్థు ము నిమిత్తము విరివిగా విద్యార్థుల బ.పించుటకున్న, మన సంఘమునంగల యనాధ బాలబాలికలను వయోవృద్ధులను పోషించుట కొక్క యనాధకరణాలము సంఘము తా:పుని స్థాపించుటకున్న సంఘక్షేమప్రబోధము జేయుటకు పత్రిక నెలకొల్పటంబున్న యిత్యాదిసంఘపితైక కార్యంబుల సాధించుటకు భవత్వ్యంసంఘముగా? రెడ్డిజ: సంఘము: జమీందారులపోషణ మెక్కువగా గలదనియు మన కట్టిభాగ్యము లభించుట లేదని పలవించుటకంటె కార్యసాధక మగు యుపాయాంతరము వెదికిగొనుట శ్రేయస్కరము. తల్పివయము నా యల్పబుద్ధికి బాడగట్టిన మార్గ మొందు తెల్లడింత సాహసించును.

మన సంఘమున పండ్లెండలక్షల జనసంఖ్యగలదన్న విషయ మెల్లరు విదితిమే! సగమున కుటుంబమున కార్దురు జనులందుని భావించినవో పండ్లెండు లక్షల జనులకు రెండు:క్షలు కుటుంబములగును గదా? శ్రీ కన్యకా హమేశ్వరీ వే:స్థా:ము వారు సాలు 18 కుటుం:మునకు పావలా చొ॥ కనూలుచేసి నేలకొలిది ధన సంపాదన చేయుచున్నారు. అట్లే కుటుంబము 18 పావలా చొ॥ పార్శికముగా వనూలుచేసినవో మనసంఘమునకు సాలు 1 కి రు 50000 లు జయమగు టబ్బురమా?

ఒక నోక్కె: నియమిత మాసమున యీవార్షిక చందాలు వనూలుచేసి గ్రామసంఘ శక్రటరీలు ఫిర్యాసంఘము వాటికిని ఫిర్యావారు తాలూకాల వారికిని తాలూకాలవారు జిల్లాసంఘము వారికిని యిర్నాలుచేసినవో ధనము వనూ: యిచ్చువారికిని జనుకట్టు కొనువారికిని యేమియు భారముండదు. అంతయగాక శుభకార్య మేమి జరిగినను కొంత నిర్ధా:ణ కట్టుము సంఘియు లాసంగుటయు విధిగా నెంచవలెను. వైని వివరించెట్లు గాని మరియొక విధమునగాని సంఘంబుల నెలకొల్పి ద్రవ్యార్జనము చేసినవో మన సంఘాధారణ మెంత సుకరమగునో సంఘియు లాలోచింపవలయును.

ఉపవ్య కపధ్యతులు రెంటిని నాచరణలోనికి లేకున్నవో మన మెన్ని మహా జన సభలు చేసినను, మన మెన్ని వ్యాసములు పత్రికలకు వ్రాసినను యెనిమిదవ కమ్యునహాజనుసభాధ్యక్షుత వహించినవారు వాత్సర్విక ప్రకారం మన సంఘుద్ధిక్షతులు తొలగించి అభివృద్ధి మార్గము లవలంబింప లేకపోయి:వో సంఘాధారణ మెంతమాత్రము జరుగనేరదు. తోడిసంఘము:ట్లు మనసంఘముగూడ దినదిన ప్రార్థమానము గావలెనన్నవో వై జెప్పబడిన విధముగానో మరియొక విధముగానో ప్రోపగండావర్కు జరిగింపవలెను.

కమ్యునహాజనుసభ స్థాయిసంఘసభ్యులు ప్రోపగండావర్కుయెట్లు సాగించిన ఫలకారి యగునో యాలోచించి పత్రికాముఖమున పలువురి మేధావతుల సలహాలు నైకొని కార్యానుకూలమార్గమరే తత్ప్రకారము పనిసాగించినవో స సంఘాధ్యక్షులచిరకాలముననే నిర్వర్తింప:డి సంఘనాయకులకు కీర్తి రాగలడు గాన సంఘసభ్యులు ప్రోపగండా వర్కు యేర్పరచి (ప్రధాభ్యుతలతో పని నిర్వహించి సంఘియులకును సంఘమునకు కీర్తితే బ్రాతులు.

స్వరాజ్యగ్రంథములు

- (1) లోకమాన్యుని జీవితము:-(గ్రంథక ర్త:మహా: అన్న. పూర్ణయ్య ఈగ్రంథమునుగూర్చి ఆంధ్రపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:--"ఇందు లోకమాన్య కాలగంగాధరతిలకు జీవిత చరిత్రము చక్కనితైలిలో రమ్యమగు ఫణితిని పిల్లలకును, పెద్దలకును రుచించు సలక్షణమగు భావతో వ్రాయబడినది." తెల ప్రతి 1 కి 0.20, 10 ప్రతులు రు 1, 100 ప్రతులు రు. 8
 - (2) స్వరాజ్యము సహాయనిరాకరణము ప్రతి 1 కి 0.0.9 50 ప్రతులు రు 1-12.0
 - (288) కొత్తపేట, రాజోలు తాలూకా, గోదావరిజిల్లా
 - (3) మహాత్ముగాంధీ-వ్రాందన స్వరాజ్యము రు 0-10.0
 - (4) మహాత్ముని ఉపదేశములు రు 0-12.0
 - (5) తిలకు హరికథ రు 0-8.0
 - (6) భారతవస్త్ర పరిశ్రమలచరిత్ర రు 0-8.0
 - (7) స్వరాజ్యనవనీతము (పాటలు) రు 0-2.0
 - (8) సహాయనిరాకరణోద్యమ తత్త్వము రు 0-4.0
 - (9) స్వరాజ్యధర్మణము రు 0-8.0
- తెనుగుభాషలోని యితర రాజకీయగ్రంథములును, హిందీపుస్తకములును, ఇంగ్లీషుభాషలోని రాజకీయగ్రంథములును మాయెద్ద దొరకును.
- మద్రాసి అన్నపూర్ణయ్య, వైగ్రాంరోడ్డు, రాజమహేంద్రవరం.

చరక సంహిత

సూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో
తెనుగున
అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది
776 పుటలు - రూ 10 లే.
కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.
రలయవారు:
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి.ఎ.ఎం. బి. సి.యం
మేనేజింగు డైరెక్టరు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ
(లిమిటెడ్)
19, హానిస్రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు - మద్రాసు
అని వ్రాయవలెను.

అత్యద్భుతము

అనుభవముమీద నిజము కనుగొందురు. యిదివరలో మీర నేకులకు జాతకములు పంపించి వ్రాయించుకొనుచున్నారు. యిప్పుడు మాచే ఒకసారి వ్రాయించి చనిచూచినయడల మాపాండిత్యప్రకర్షణ మీకే అనుభవము కాగలను. యిప్పటికి నుమారు 40 సంవత్సరములనుండి యీ కాస్త్రయందు మాకనుభవజ్ఞాము:లము. మా పాండిత్యము ఆంధ్ర దేశమంతటను తెలసియే యున్నది.
మీయొక్క జాతకముగాని సరియైన జననకాల ఘడియగాని పంపిన
తన్వాదిద్యాదేశభావములు స్థూలముగా వ్రాయుటకు
(1) ఒకసంవత్సరముకు నూత్నఫలములును రు 1-8.0
(2) ద్వాదశభావములు రు 8-0 0
(3) ఒక మహాదేశఫలములు వ్రాయుటకు రు 5-0.0
జాతకము లేనియెడల వయస్సేను నామమును పంపించి రెండురూపాయలు పంపించిన గతఫలము సరిగాచెప్పి అది ఋజువైనయెడల మాదురూపాయలకు భవవ్యక్తు వ్రాసిపంపబడును. అట్లు ఋజువీయినయడల మీసామ్యు మీకు తిరిగి వాపనుచేయబడును. పోస్టేజిప్రత్యేకం.
శ్రీధర వెంకయ్యసిద్ధాంతి,

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇల్లుకడలకనే తెలుగు పాఠ్యపాఠకు శేష్యుని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రొఫెస్సర్ క్లన్సు నిమిత్త మణాదిల్ల పంపించండి!"
(13) ఇఫ్ ఫర్వేష్ బ్యూరో, కాకినాడ.

(సు)

మ ర్గో పి ల్

కుష్ఠము, సిపిలిస్, ఏనుగుకాలు మొదలగు చర్మవ్యాధులకు తగినవిద్యుత్ వ్యవస్థలు మావద్దగలవు, యిందుకు సంబంధించిన వివరములకు వ్రాయవలెను.

The Calcutta Chemical Company Ltd., Factory & Head Office Ballvungee, Calcutta.
ది కలక్తతా కెమికల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఫ్యాక్టరీ ఆంధ్ర హెడ్ ఆఫీసు బల్లిగంజి, కలక్తతా
మా బేషధములు ఈ దిగువన విలాసవంతముల వున్నవి.

- (1) మెసర్సు శ్రీ శ్రీ బ్రదర్స్, 323 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.
- (2) టి. ఎన్. రావుగారు, 19, డబ్ల్యు. ఏ. టౌపిల్ రోడ్డు, బ సవనగుడిపోస్టు, బెంగళూరుసిటీ.
- (3) మెసర్సు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమండ్రి.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెట్టు? (సంక)

అవ్యతామలశత్రైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండవేడిమిగాని తెలియదు. ఈ శత్రైలము; కండ్లకును, మెదడునకును చలనకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. కలమెప్పులను బోనణచును; ఆతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చనల వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచిశత్రైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధిచెందినది. స్వాకింగు, పోస్టిజియస్సులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసా రు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తంతివిలాసము:- "వండీట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పనీపేడి, మదరాసు.

సిద్ధమకరద్వజ (వైషజ్యోత్సావ 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేసిన రగము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చ కర్పూరము మొదలగు విలువల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై శ్రంధములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మింపబడినది. తయారుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వేచ్ఛాచరవిహారో నకదాచిద్విద్యతే । మేధాయో కాంతిజనః కామోద్ధిపకృచ్ఛకాః॥

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినయ్యును. హెచ్చు ధాతువుష్టితేసి కామోద్ధిపనము కలిగించును. ఆతిమాత్రము, తయ, సుఖరోగములు, మెదలకు ధాతుతయకరములకు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుప యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందలో బంపబడును. వెల 25 మార్కులు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచార్యుల లక్ష్మీపతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 హరిన్ రోడ్డు మాంట్రోగ్, మద్రాసు.

నిర్మింపబడినది తయారుచేయబడిన కాస్త్రీయోగవధములకు పుష్టివిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నివృత్తులను అయుర్వేద బేషధములను తయారు చేయు చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల వట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్
వర్కుస్

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెసింగు కంపెనీ,

పోస్ట్ ఏజెంట్: కాకినాడ.

ముఖ్యగవనింపు (2942)

యోగ్యతావత్తములు

(2) కాశీపట్టణమునందు, దుర్గా మెడికల్ హాస్పిటల్ సులమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలి గించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తించెను.

నేపాల్ } రాజానరేంద్ర
14-5-22 } సర్ జంగ్ ఆఫ్ నేపాల్

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగరోగమునకు ఔషధము

పద్ధతిను లేదు. పిచికారీతో ఈ లేదు ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, అను మాడు విధముల సెగ రోగమును మాడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీ ల మనుచ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

వనోపధిసరస్వరిల్లా

6 క్రహీనతన రక్తమయొక్క పరిశుభ్రతను బోగొట్టు. శుంధ శీతలైక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తహాలాఖన్ శిశిరముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి

వెలసులభము.

ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్తె సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

1వ్యవారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు వెద్దబజారులోని మ్యూసిసింబల 30 148 రు కలిగియుంటిన్న రెండుతమ్ములు గలిగిన గమేదను ఆదాల బీరువాల ఫిట్టింగును, స్థలము సహా లాటరీ హాలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్ర వరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేది ఫిట్టింగ్ లో ప్రచురపచి యేలూరు పట్టణ ములో ఘరానా మనస్సుల యెదుట లాటరీ వేయుదును. గనుక ప్రతివారము వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది వచితరణము. త్వరపడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వయైన వినిస్థిల్లున్న, వివర ములను కోరువారు మా యెంట్రీకలగాని నెరుగా నాకు వాసిగాని తెలుసుకొనలయును. ఈ చీట్లకల్ల కమూలు ఆయ్యె సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యేలూరు సెంట్రల్ కో ఆఫ్ కేటివు బ్యాం క్ లో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజెంట్లు కావల యును. మంచి కమీషను ఇచ్చబడును. వివరములు కోరువారు యిక్రింద సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చి గాని) తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రస్సును స్పష్టముగ వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున వజీ ఆర్డరు చేసిన యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టిపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు

కృష్ణాజిల్లా.
1-7-1922

మాటూరి సర్వేశం,

మేడ హక్కుదారుడు.

కుష్ఠరోగనివారిణి

యోగ్యతావత్తములు (873)

కుష్ఠరోగములు నివారణ కావన అనుమానముతో వ్యాధి యేల వృద్ధిపరచుకొనెదరు? నేను 18 సం॥ర ములనుంచియు నాస్సే హితులు కొందరు 5, 6 సం॥ర ముల నుంచియు, కష్టము స్ఫుర్తజ్ఞానములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. మీ "కుష్ఠరోగనివారిణి" నేనించి రోగవిముక్తులమై చాలాసుఖముగా నున్నాము.

యన్. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంటేరు కృష్ణాజిల్లా అస్తావళి కుష్ఠరోగములను, కుదుర్చుటలూ దీనినిమించిన దివ్యా వధము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి 116 లు రూపమానము. "మాకుష్ఠరోగనివారిణి" ఘనతనిన మాయ కుష్ఠ రోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. ఒకనెల దినములకంటె అధికముగా సరిపడుచుండు డెస్కా రు 6-0-0 ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

కోస్తేపేటపొర్లు (గోదావరి జిల్లా)

ప్రకటన

కురుక్షేత్రసంగ్రామము

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పఠనీకు గ్రంథము. ఇందు బాండవులకు రాజ్యాధికారము లేని నిర్ణయింప బడినది. వెల రు 1-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తర రామచరిత్ర)

రామాయముపై నర్తకదృశ్యమగు విమర్శనము.

ముప్పది పుటల పీఠిక.

రామాయణ యుద్ధ కాలము నిర్ణయింపబడినది. వెల రు 0-12-0. నూతనాంశములు సవిమర్శకముగా వెలువడబడినవి. రామా యణకథ శైలిగనవా రెల్లం జరువడగినది. వెల 0-12-0. వలయువారు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి.

(గుంటూరుజిల్లా)